

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTAN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KAROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Váci-körút 19
TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Még néhány diszpolgárság!

Budapest, július 9.

Holnap lesz Debreczen város törvényhatóságának rendkívüli közgyűlése, amelynek napirendjén ott figurál gróf Tisza Istvánnak Debreczen város diszpolgárává való megválasztása. Azok után pedig, amik förlétek, nem is lehet pillanatig sem kétség abban, hogy csakugyan megválasztják. A virilisták és az agyongyöfört hivatalnokok többségben lévén, — a katonai szuronyok és gépfegyverek oltalma alatt, — minden bizonynyal kimondják, hogy gróf Tisza István, ezidőszerint Magyarország miniszterelnöke, diszpolgári oklevelet kap Debreczentől.

Hódmezővásárhely multkori és Arad mai szégyenletes behódolása után tehát következik Debreczen. De nem hisszük, amint hogy nem is hihető, hogy Tisza beíri ez új diszpolgári oklevéllel. Pályázik ő még néhányra, sokkal többre, mint sejtjenek. S miért is ne pályáznék? A kincstári városok törvényhatóságaiban a virilisták és a függő helyzetben lévő hivatalnokok majoritásban vannak. S minthogy nem morális értékek jutnak mérlegre, hanem szavazatok száma, ezekben a városokban egy kis fölülről érkező nyomással könnyűszerrel ki lehet zsarolni egy-egy diszpolgári oklevelet.

S ha közlől nézzük a dolgot, azt veszszük észre, hogy nem pusztán a hiúság füstje az, ami Tiszát csábitja, mikor diszpolgárságokra pályázik és gyűjteni akarja az erre vonatkozó oklevelet. Bizony nem egyszerűen a gyűjtő-szenvedély tobzódik benne. Jól kiszámított hatalmi érdek készteti erre, amely megtévesztésre, hogy ne mondjuk, elkápráztatásra van hivatva. Be akarja bizonyítani ezzel, hogy gyökere nemcsak a Burgban van s nemcsak a sóba áztatott parlamenti majoritásban, hanem lenn is, valahol mélyebben, a nép lelkében, a lakosság szimpátiájában. Mert ime, itt it, ott is diszpolgári okleveleket állítanak ki neki.

Milyen eszközökkel s milyen elemek szállítják neki ezeket a dolgokat, azt azok, akiket meg akar tévesztetni, vagy nem látják, vagy nem akarják látni. Ők csak azt veszik tudomásul, hogy ime tulesz Tisza az elődei is. Az elődei ugyanis beérték azzal, hogy a törvényhatóságok által, amelyekben a kormány majoritása volt, bizalmat szavaztattak a mindenkori kormány politikájának. Tisza többet akar, többet is ér el: ő diszpolgár lesz, ami valamivel többnek látszik az egyszerű bizalmi szavazatnál, jöllehet valamivel kevesebb a semminél. Csak látszat és annak is nyomoruságos, kicsinyes.

De mást is el akar érní ezzel Tisza.

Es ez fontosabb talán előtte, mint a megtévesztés, amelylyel eddigi támogatóit áztatni akarja. Az oppozíció akcióját akarja ezzel valamiképpen ellensúlyozni. Látja ugyanis az egész soron az ellenzék szervezkedését, mely az egész országban, a központban ugy, mint a periferiákon megindult és egyre imponálóbbá, hatalmasabbá válik. Nem minden sáppadozás és szívdobogás nélkül figyeli a mozgalmakat, amelyek vele szemben végbemennek és amelyek eddig a függetlenségi pártok fuziójában nyilvánultak. De a tömörülés, mely vele szemben frontot csinál, a választójogi blokkban és az új, gouvernementális hatvanhetes párt megalakulásában is megnyilatkozik. Megannyi szirt, amelybe Tiszának erőszakból álló hajója beleütközhetik és mindenestől elpusztulhat.

Ezért indul meg a diszpolgári okleveleket hajszólo és zsaroló hadjárat. Tisza kész veszedelmet látván az ellenzék tömörülésében és sorakozásában, a városok fölötti való omnipotenciáját ki akarja játszani, hogy fölfelé látszatot keltsen és számít arra, hogy a gyengébb gondolkozásuakat és önállótlanokat lefelé is meg tudja majd tévesztetni. S számítani is kell arra, hogy sokan lehetnek az országban, akik nem saját szemükkel nézik az eseményeket, hanem azon a szemüvegén át, amelyet a kormány

Sikátorban

Írta: Várkonyi Titusz

(Utánnomás tilos)

Mikor a desszertet is elfogyasztotta és egy unolt gesztussal odanyújtotta a testes, illatos füstököt rejtő szivart a pinczérnek, hogy az előzékenyen és ünnepelesen levágja a végét, a könnyed és változatos vacsora kellemes bágyadsága egy pillanatra végigsimitotta a lelkét s a még megmaradt idegessége belekalandozott a fűskarikákba. Nagyon elpihentek és nagyon vágytalannak érezte magát. Kissé feloldott homlokát egy-két ráncz barázdálta végig, keskeny ajkszélei megbiggyedtek és a vágytalansággal valami izgalom fészkelte be magát a gondolatai közé. Ujjai mint fehér szalagok fonódtak az óralánczára, majd mintha fagy dermedtsége szállt volna rá, lehullott a karja, szeméire a fásultság dobott homályos fátyolt és a szemközti tükörüvegéből rámeredt egy fehér, megnyult vonású arc: a saját arca.

Fölrezevne kapta el az üvegről a szemét s tekintete odatévedt a cigányok pulpitusa felé. Hullámzó csipővel, öntelt ringatózással huzogatta a primás a vonót. Két sötét lobogásu szemében még a villanások is ritmusra jártak. Fehér plasztroja élesen ütött ki a mellény fehér keretéből s a szikrázó briliánsai lüzesen csillantak fel, vetekedve a villanyos fény villódzásaival. Amint a panaszos nőlázásból átesapott egy pezsgő melódiája keringőbe, egy koromszin hajpamacs lelibbent a homlokára és arca sötét teintjén átpiroslott a meleg vére. Ez a füstös és kulturált fáraófi most ideges bosszankodást ébresztett benne. Ugy érezte magát, mint egy kavargó farsangvégi

dáridóba tévedt józan ember, aki világos látásával, mámortalan fejével fanyar kéjelmelettséggel látja a tánczos, alkoholgözös tombolást. Érthetetlen volt előtte ez a kritikátlan életöröm, mely az illúziók vakságával nem sejtí még azt a szomorú kontrasztot, azt a csüggesztő harmóniátlanságot, melyet a bátortalan reggeli napfény és az éjjel hazug csillogásának találkozására hoz.

Maga elé rántott egy újságot. A fekete betűglédákon végigszaladt a tekintete. Politika, rendőri krónika, tárcza, hírek mint tűnő távirópóznák egy süvítő expresszvonat fülkéjének ablakán át verődtek össze mozgó tömkeleggé az értelmében. Mindenütt mozgás, nem szünő, lármás élet, kicsiny és nagy érdeksek sekélyes és robbanó összeütközése — gondolta — és szerette volna, ha e perczben a kávéház hangyaboly népének a torkán eihalt volna a feltűnő szó, ha a cigány ritmikus mozgása élettelen nyugalommá dermed, ha a villanykörték fénye beleompuult volna a váratlanul leszakadó sötétségbe és csend támadna, melyben nem hallaná az előbbi zsongás visszhangját sem és a hirtelen kihült teremben olyan fagyos nyugalom, oly határtalan vágytalanság ülne a lelkekre, mint aminőt ő érez.

Végighajszolta az emlékezetét a multján, melyet kipárnázott a pénz s amelynek az elején már tudta, hogy nincsenek meglepetései. Kizökkenései, kisiklásai s melynek biztos célját már az induláskor előre látta. Az uton, mit más gyalogosan tesz meg, őt autó röpitette s még a száguldás szédülése sem fogta el egy perczre sem. Most, negyvenegynéhány éves korában fáradtabbnak érzi magát, mint aki egy harezos életuton, a czél elérhetlenségének kilátásaival csatározott a guerilla-harezot folytató élettel. Rá nem leselkedett soha a Véletlen.

A bor, a kártya és a szív koczkázatos izgalmai csak átmeneti forrongások voltak az életben. Átsuhantak rajta, de nyomot nem hagytak benne.

Türelmetlenül vert egy pénzdarabot a pezsgővel telt kristály-pohár falához; hirtelen támadt ingerlékenysége felpattantotta a székéről s alig birta bevárni a pinczér érkezését.

Künn fehér hólepel terült az utestre s a levegőben szikrázó hópihéken vibrált a gázlángok fénye. A havon lábnyomok sorakoztak egymás mellé s a sarkon egy kurjongató alak sziluetttje vetődött a hó fehér filmjére.

— Lábnyomok a hóban — suttogta — s az ég kristályos hópelyheket osztó kifürkészhetlen, szürkésfehér miszterium. Egy kisiklott agyu poeta bizton impressziókat facsarna ki belőle. Engem lenyom, meggyötör. Lábnyomok, élet hordozóinak áruló nyoma, gyűlöletes mozgás, gyűlölt élet...

Befordult egy mellékutczába. A fejében kavargó gondolatok bénítóan hatottak a szívére s az az érzése támadt, hogy a vér leömlik az ereiből, legyöngyözik az agyáról, kipréselődik a szívéből, helyébe hideg hópelyhek hullanak s a gondolatainak a látóköre, az érzéseinek a talaja gyötrelmesen messzi perspektívákba vész. Gyorsított lépésekkel suhant át az utcákon.

Egyszerre künn találta magát egy külvárosi sikátorban. Egy kis szatóciszlet előtt készült elrohanni. Valami árny lapult a falhoz. Megállt. Egy rongyos alak vált ki a fal háttéréből. A meghajló derekából, az előrendülő karjaiból látta, hogy reá akarja vetni magát.

Merev mozdulatlansága, úgy látszik, meglepte egy perczre a támadóját. Elszánáságnak vette talán. A szemük egymásba mélyedt.

— Ez a rongyokba burkolt pária talán betörni készült, de most, hogy megzavartam,

szolgált nekik. Lehet, hogy ezek a tömegek csakugyan a nép szimpátiáját látják a diszpolgári oklevelek prompt szállításában és sikerülhet Tiszának a megtévesztés fölfelé is és részben lefelé.

Eppen ezért az ellenzéknek arra kell törekednie, hogy paralizálja ezeket a munkapárti szemfényvesztési, megtévesztési törekvéseket. A tömörülésen, sorakozáson és a propagandán kívül másra is sulyt kell helyeznie. Nemcsak azzal kell beérnie, hogy egy demokratikus választójogi reformot kiküzdjön, hanem parallel ezzel arra is, hogy a törvényhatóságokat is demokratizálja. A mostani szervezetben és abban, amire a kormány át akarja alakítani a törvényhatóságokat, a virilizmus és a hivatalnokok mindig többségben lesznek a törvényhatóságokban. Ezekkel pedig a mindenkori kormányok kényök-kedvök szerint bánnak el; azt teszik velük, amit akarnak; szekerök elé foghatják őket és nekik tetsző dolgokat szavaztathatnak meg velük.

A harcban tehát, amely megindult s amely nem érhet véget addig, amíg az erőszakban tobzódó, fegyveres erőre támaszkodó kormány le nem tűnik a cselekvés szinteréről, kettős cél lebeghet csak az ellenzék előtt: a választójogi reform kiküzdése és a törvényhatóságok demokratikus reformja, nevezetesen a virilizmus eltörlése és a választási rendszer inaugurálása a törvényhatóságokban. Csak így lehet egységes és ellenállhatlan harcot kifejteni a kormány ellen, amely semmi más célzt nem követ, mint hatalmának megerősítését és semmiféle eszköztől nem riad vissza, hogy ezt a célját elérje.

Egyelőre Tisza hadd örvendjen diszpolgári okleveleinek és lobogtassa azokat mindenki előtt, akit e korszakolt és kizsárolt diplomákkal meg akar tévesztetni. Az ő ideje is bizton el fog kö-

rajtam akar kárpoztást venni — villant át agyán a gondolat.

Fegyver nem volt nála és mégis — a szíve nem vert szaporább ritmust, nem érezte a hirtelen felés hidegségét. Sőt — az arcára gunyos mosolygás osont. Ugy nézett a banditára, mint egy megkeményedett idegű operateur a beteg testre, melyre majd vércsikot rajzol a lancettája. Az izmai ösztönösen megduzzadtak és izmainak a megfeszülése szinte üdítőleg rázta meg a tespedtségét. Az érzései közé szájalomféle férközött.

— Szegény, — gondolta — én kerültem az útjába, akinek minden sikerült, aki aczélos öklömmel bizton lesujtom és meggémberedeti, a szegénység nélkülözéseitől megkorbácsolt testét ujjaim nyomásával összeroppantom. A gyengék vaksága, akik nem hiszik, hogy minden a pénzé: az erő, az élet.

A sötét alak két-három ugrással előtte termelt s előrecsapott karja a torca felé kapott. Félreugrott. Azután derékon kapta s a következő pillanatban egy testgomolyaggá keveredtek a földön. Erős marka nyomása alatt fel-felszisszent az utonálló. Nagy kinnal kiszabadította végre az egyik meggyötört karját. Lázás gyorsan mélyedtek az ujjai a zsebébe. Egy kés villant meg a lámpafényben. Meg akarta ragadni a csapásra kész kart, de az félresiklott.

A mellébe nyiláló fájdalom alatt elhomályosult az öntudata. Aztán mintha pehelykőnyűvé vált teste felemelődött volna. Kellemes zsibbadás környékezte. A gondolatok pántjai lekapcsolódtak az agyáról... Lassan, nehézkesen felhúzódtak a szemhéjai... Körülötte a hó fehér szőnyegére arabeszkeket festett a permetező vére... A gondolatai bontakoztak, a fájdalom fölbresztette s a vérvesztés mámorító gyengesége elernyesztette

vetkezni. Ha az ellenzék céltudatosan, egységesen, egymást és az ország érdekeit megértve teljes erővel vonul föl ellene, Tisza nyilván be fogja látni, hogy ő is azok közt van — s ez lesz a legvégzetesebb megösmerése — akiket szemfényvesztésével megtévesztett.

Budapest, július 9.

Az új belügyi államtitkár hivatalában. Sándor János belügyminiszter ma délben mutatta be új politikai államtitkárját, báró Perényi Zsigmondot, a belügyminisztérium tisztikarának. Az üdvözlő beszédet Némethy Károly adminisztratív államtitkár mondotta, a melyre báró Perényi röviden felelt. Ezután Sándor János belügyminiszter beszéd kíséretében átnyújtotta Némethy államtitkárnak a Ferencz József-rend nagykeresztjét, amelyet a kitüntetett meghatóttan köszönt meg.

Az ország 1913. első negyedévi mérlege. A kormány ma küldte szét az ország 1913. első negyedévi kiadásainak és bevételeinek kimutatását. E mérleg szerint a bevételek összege január 1-től márczius végéig pontosan 11,870.249 korona 88 fillérrel, a kiadások összege pedig 111,624.608 korona 35 fillérrel volt nagyobb, mint a tavalyi hasonló időszakban s így az idén majd százmillióval kedvezőtlenebb a helyzet. Ennek a jele katonai tételekre ment. A közösiügyi kiadásoknál mutatkozó 35 milliónyi többlet oka a hitelek felemelésében, továbbá abban keresendő, hogy a tartós külpolitikai feszültség folytán jelenlegy rendkívüli kiadások merültek fel. A honvédelmi minisztérium 14 és fél millió kiadási többletét a beruházási szükségleteken kívül szintén a bizonytalan külszituációval okolják meg. A belügyminisztérium közel 14 millió kiadási többletéből pedig bizonyára szép summa jutott a Lukács-féle csendőr- és rendőr-uralom fedezésére.

A bánhelyettes Budapesten. Mint a Budapesti Tudósító jelenti, Unkelhaeuser Károly horvát belügyi osztályfőnök, bánhelyettes Budapestre érkezett és ma délelőtt felkereste gróf Tisza István miniszterelnököt, akivel tanácskozásokat folytatott.

a tagjait... A hópihék szítálva szöttek rá mind vastagabb takarót. Nagynehezen megmozdította a fejét s végigtekintett a sikátoron. Teljes, hangtalan csönd mindenütt. Tehetlensége nyugtalanította és szinte észrevétlen ébredt rettegéstől rázkódott meg a teste. A félelem ideges erőt kölcsönözött dermedt tagjainak. Föltápászkodott. A falhoz dülve vándorszorgott előre.

Az utca végén lépések hallatszóttak. Egy rendőr alakja rajzolódott a fehér háttérbe. Bódult öröm dobogtatta meg a szívet. Ujjongva szeretett volna a rendőr elé rohanni, de csak halk nyöszörgéssel tudott magáról életjelt adni.

Mikor a rendőr karjai közt találta magát s az faggatta, hogy mi történt vele, a kusza gondolatai nem tudtak értelmes szavakká tömörülni. Érezte, hogy meg van mentve s ez az érzése elnyelt mindent: életuntságát, fásult közönyét. Végig pergett emlékezetén ennek az estének egész története. Látta a szikrázó fényű kávéházi termet, a hajlázó, hegyke primást, visszacsendültek fülébe a keringők taktusai és az egész karneváli bódult forgatag mint meleg áram bujkált a szíve körül. Szerette volna a hulló hópolyheket összemarkolni és esőkjával melengetni a fehér hótakarót. A lelke szinte szomjazott egy kurjantásra. Az után feltűnt előtte az utonálló éhes szeme...

Oly zavartan viselkedett, hogy a rendőr dörmögve állapította meg: „Beszszelhetett s belekötött valakibe”.

Ő pedig érezte, hogy az a bandita és a sikátor, melynek hőszőnyegére a vére rajzolt bibor arabeszkeket, az élet sugárutjaira vezet.

Andrássy pártalakítása

— Károlyi Mihály Tiszadobon —
Nincs ellentét a két vezér között

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 9.

Gróf Andrássy, Gyula serényen folytatja a pártalakítás előkészítő munkálatait, amelyek közben ma alkalma volt a függetlenségi párt ügyvezető elnökével, gróf Károlyi Mihálylyal is tanácskozára összeülni. A tiszadobi találkozó a két kiváló vezér bizonyára teljes mértékben tisztázta pártjaik álláspontját és — bármennyire fáj is ez a kormánynak — konstataálta, hogy közöttük a belpolitika aktuális kérdéseiben sem ellentét, sem nézeteltérés immár nincs. Ennek alapján az egész ellenzék együttműködésének a korrupció kiirtása, a reakció visszaverése és a demokratikus választójog kikivása érdekében mi sem állja többé útját. Andrássy zászlóbontása talán még e hónapban meg fog történni, ha az előzetes tárgyalások idejében befejeződnek.

Károlyi Mihály nyilatkozata

Gróf Károlyi Mihály, az egyesült függetlenségi párt ügyvezető elnöke, aki tegnap délután Tiszadobra ment, elutazása előtt egy hírlapíróknak nyilatkozott a pozsonyi beszédéhez fűzött különböző kommentárokról. A kiváló politikus ezeket mondotta:

— Ami a balkán politikát illeti, az én nézetem az, hogy nekünk olyan politikát kell folytatnunk, amely békéltető minden tekintetben, nemcsak azért, hogy a békét fentartsuk, hanem azért is, mert nekünk az az érdekünk, hogy szomszédaink a háboru alatt és folytán szerzett sebeiket minél hamarabb kiheverjék és gazdaságilag minél jobban és minél hamarabb megerősödjének. Eminens és elvitázhatatlan érdekünk egyrészt az, hogy balkán szomszédaink mezőgazdasági termékeikbe bele ne fuljanak és hogy mezőgazdasági produktumaikat ne Magyarországon, hanem más uton adják el; másrészt nagy gondot kell fordítani arra, hogy politikánkkal ne idézzük fel a Balkán-szomszédok ellenszenvét és ennek következtében iparunk bojkottját, hanem igenis iparcikkjeink sikeres elhelyezése érdekében iparkodjunk növelni e tekintetben befogadási képességüket és elősegíteni vételerejük intenzívását. A mi pozsonyi beszédem szlavofil hangját illeti, igenis az a meggyőződés, hogy a dinasztiaira feltétlenül káros, ha belől antimagyar és antiszláv politikát folytat, mert egy állam csak akkor boldogulhat, ha a dinasztia politikája a polgárok között faji vagy nemzetiségi okokból előállanó ellentéteket elsimitani és az e tekintetben felmerülhető érzékenységet nem folytonosan provokálni, de csökkenteni igyekszik.

— A nemzetiségi kérdés is, szerintem, csak úgy oldható meg, ha a pillanatnyi pártpolitikai kedvezmények helyett olyan gazdasági politikát folytatunk, amely a polgárságnak jólétet és megélhetést biztosít, természetesen, ami legelsőrendű szükséglet: tisztességes, becsületes és nem kortesszolgálatra berendezkedő adminisztráció útján. Ami a hármas szövetséges irányzatot illeti, úgy tudom, hogy a hármas szövetséges irányzat hívei ezt az állásfoglalásukat azzal szokták motiválni, hogy a hármas szövetség egyellen tagjánál és egyellen ténykedésében sem látták soha a magyar nemzet, vagy magyar faj érdekében a jóindulatnak semmi szimpátiáját. Ami engem illet, én csak olyan szövetségnek lehetnék híve, amely szövetségről azt tudnám, hogy az olyan politikát folytat, amelyik Magyarország érdekeit kívánja előmozdítani. Ennek a szövetségnek is azonban egyáltalán nem „föltétlenül”, hanem feltételes, sőt csakis addig lehetnek híve, ameddig tányleges előnyöket nyújt. Azontul egy percig sem,

Mint jelentés dobon behatóan lával, ennek ui ségi párttal való előtt arra a kérvény Tiszadobon

— Ősz

impressziók, lyek eddig a sokról meg kezdetni, hogy formját illet drássy Gyula megszűntek kódés utjáb vényesen el utamnak m ről most ig dani...

Hír szerint val, hogva fü akcióját, tám fegyverbarátság függetlenségi p tani. Az Appon zások alapján jogi blokk me ságát. Andrássy jön és itt folyt Károlyi m városba.

Dégy

Marosvásá marosvásárhely kezett kerületé megbeszélést t folytatott taná államtitkár ki programjának a közéleti tisz legelső eszköze jesztése lesz, zik Andrássy legközelebb vá val ismertetni amelvek erre idejét még nem az új pártalak megtörténni.

Az Andrássy még. Lehetség lesz a neve, de egyszerűen pártot.

A függetlenség csatlakoznak Zoltán tegnap marostordai Bethlen István megyei függetlenbor volt főispán új párthoz csatlakozási társaságát, van, Förster közlül Székely Aladár, tovább Ernő és Pető az új pártban Lajos nevet esetleg az új pártközö köz

Egy hír dapesten tartó csatlakozási a következő

— Gróf között, mi az iránt, h ui párthoz lezárva és tudni, mily arammunka hogy erede sek elhatár is csatlakozá jához.

A tiszadobi találkozó

Mint jelentik, gróf Károlyi Mihály ma Tiszadobon behatóan tanácskozott gróf Andrásy Gyulával, ennek új pártalakító tervéről s a függetlenségi párttal való együtt működéséről. Elutazása előtt arra a kérdésre, hogy minő impressziókkal megy Tiszadobra, Károlyi ezt felelte:

— Öszintén szólva, a lehető legjobb impressziókkal. Azok a nyilatkozatok, amelyek eddig a Tiszadobon történt tanácskozásokról megjelentek, arra engednek következtetni, hogy a választójog demokratikus reformját illetően eddig közöttünk és gróf Andrásy Gyula között fennállott differenciák megszűntek s így a legteljesebb együttműködés utjából az egyetlen akadály is végérvényesen el lett hárítva. Hogy a tiszadobi utamnak mi lesz a konkrét eredménye, erről most igazán nem tudnék többet mondani...

Hír szerint gróf Károlyi közölte ma Andrásyval, hogy a függetlenségi párt szívesen látja az ő akcióját, támogatja is olyanformán, hogy szoros fegyverbarátságot köt pártjával, de az egyesült függetlenségi párt kereteit nem hajlandó megbontani. Az Apponival folytatott előzetes tanácskozások alapján Károlyi fölveti újból egy választójogi blokk megalakításának szükségét és fontosságát. Andrásy egyébként nemsokára Budapestre jön és itt folytatja tanácskozásait.

Károlyi már holnapra érkezik vissza a fővárosba.

Désy Zoltán beszámolója

Marosvásárhelyről jelentik: Désy Zoltán, a marosvásárhelyi II. kerület képviselője visszaérkezett kerületébe, ahol pártjának vezető férfiával megbeszélést tartott a gróf Andrásy Gyulával folytatott tanácskozásainak eredményéről. A volt államtitkár kijelentette, hogy miután Andrásy programjának gerinczét az alkotmányos rend és a közéleti tisztesség helyreállítása teszi, amelynek legelső eszköze a választójog demokratikus kiterjesztése lesz, a maga részéről feltétlenül csatlakozik Andrásy új pártjához. Ezt az elhatározását legközelebb választói előtt beszámolója alkalmával ismertetni fogja és kifejti amaz indokokat, amelyek erre a lépésre indították. A beszámoló idejét még nem állapították meg, valószínűleg csak az új pártalakulás hivatalos kimondása után fog megtörténni.

Andrásy új hívei

Az Andrásy-párt elnevezése bizonytalan még. Lehetséges, hogy nemzeti demokrata-párt lesz a neve, de az sincs kizárva, hogy Andrásy egyszerűen feltámasztja a régi alkotmány-pártot.

A függetlenségi pártból hír szerint többen csatlakoznak Andrásy új pártjához. Désy Zoltán tegnap tanácskozott Marosvásárhelyen marostordai képviselőtársaival s közülük gróf Bethlen István és Gál Sándor, továbbá a vármegyei függetlenségi párt elnöke, Ugron Gábor volt főispán szintén bejelentették, hogy az új pártba csatlakoznak. Beszélnek, hogy a függetlenségi táborból Mezőssy Béla, Bottlik István, Förster Aurél képviselők, a disszidensek közül Székely Ferencz, Návay Lajos, Székely Aladár, továbbá Vásonyi Vilmos, Bródy Ernő és Pető Sándor demokraták is belépnek az új pártba. Egyes hírlapi tudósítások Holló Lajos nevét is azok között sorolták fel, akik esetleg az új pártba belépnek, de az erre vonatkozó közlések tévedésen alapulhattak.

Egy hírlapíró ma kérdést intézett a Budapestben tartózkodó dr. Székely Aladárhoz az új csatlakozásának dolgában. A képviselő erre a következőket mondotta:

— Gróf Andrásy Gyula és a disszidensek között, mint köztudomásu, tárgyalások folynak az iránt, hogy a disszidensek csatlakozzanak az új pártba. Ezek a tárgyalások még nincsenek lezárva és ezért ma még nem lehet határozottan tudni, milyen eredménnyel végződnek. A programunkat most folynak, — reméljük, hogy eredményesek is lesznek. Ha a disszidensek elhatározzák részvételüket, természetesen én is csatlakozni fogok gróf Andrásy Gyula pártjához.

Marostorda csatlakozása

Marosvásárhelyről jelentik: Ugron Gábor nyugalmazott főispán, a marosvásárhelyi függetlenségi párt elnöke, a mai napon levelet írt gróf Andrásy Gyulának, bejelentve, hogy belép alakítandó pártjába.

Marostorda vármegye összes ellenzéki képviselői: így Désy Zoltán, Bethlen István, Gál Sándor, Urmánczy Nándor és Székely Aladár szintén csatlakoznak az új pártba. Ugron Gábor azzal okolta meg elhatározását, hogy a jelenlegi áldatlan politikai viszonyok között csak Andrásy pártprogramja és pártalakítása lehet a kivezető út. Ugron levelében, amelyben a pártba való csatlakozását bejelentette Andrásyval, többek között ezeket írja:

— A különböző ellenzéki pártprogramok nem tömörítik, csak elválasztják és gyengítik a fegyvertársakat. A közös cél csak egységes küzdelemmel érhető el. Erre csak Andrásy programja alkalmas, amely kiküszöbölte a közel jövő politikai feladatai közül mindazt, ami az ellenzéki pártokat egymástól elválasztotta, viszont fölvetette programjába mindazt, ami alapelveiben az összes ellenzéki pártokat egybehozza.

A Marosvásárhelyen tartózkodó Andrásy-párti képviselők tegnap értekezletet tartottak. Ebből a tanácskozásból kifolyólag a marosvásárhelyi Andrásy-párt szervezését Marosvásárhelyen Ugron Gábor vállalta el.

Egy más híradás szerint Urmánczy Nándor, szászrégeni függetlenségi képviselő, nem lép be Andrásy pártjába.

Budapest, július 9.

Justh Gyula az amerikai magyarokhoz.

A buffalói magyar egyesület Justh Gyulához, mint a Választójog Országos Szövetségének elnökéhez ezer koronát küldött be, hogy azt a választójogi agitációra fordítsa. Justh Tornyárról köszönő sorokat intézett az egyesület vezetőségéhez. Levelében a többi közt ezt írja:

Mennyire siettetné az eseményeket, mennyire sürgéne az ország nagy történelmi átalakulását az a másfélmillió dolgos kéz, mely, ha itthon volna, mint egy nagy, hatalmas fenyegető ököl emelkednék fel azok ellen, akik jogainkat, szabadságunkat letiporták, alkotmányunkat meggyalázták és a törvényhozás felszentelt csarnokát fegyveres személyek kaszányájává alakították. Nem tudom, megérem-e az időt, mely e küzdelem céljához: a népparlamenthez elvezet. De míg lelkemben az élet egyetlen szikrája él, munkámat, erőmet, utolsó lehelletemet ennek a célnak szentelem.

Egy munkapárti panama. Roskovány községben 1910-ben épületet kerestek az állami iskola céljaira. Péchy Aurél kassai táblaelnök ajánlotta fel kastélyát 8000 koronáért, de Roskoványi Miklós nyugalmazott főszolgabíró, a munkapárt oszlopos tagja tiltakozott a katély megvétele ellen, mert az, mint mondotta, *egészségtelenül nedves és alkalmatlan*. Lent volt a kultuszminisztérium szakértője is, aki szintén megállapította az épület nedvességét. A Péchy-birtokot egy kassai konzorcium vette meg és parcellázta. A kastély persze senkinek sem kellett, a konzorcium tehát felajánlotta iskolának — most már 13.000 koronáért. Az üzlet nyélbeütése most sem sikerült. De nemsokára a nedvesnek mondott kastélyt maga Roskoványi Miklós vásárolta meg és első dolga az volt, hogy rászotta a községre iskola céljaira csekély 17.000 koronáért. A község kerek kilenczeker koronát fizetett rá a kis ügyre. A kastélyt ugyan a minisztérium szakértője most is nedvesnek találta, de Roskoványinak mégis sikerült a jóváhagyást kieszközölni. De ez nem elég. A kastélyt át kell alakítani tízezer korona költséggel, a régi iskolát pedig átalakítják tanítói lakás céljaira 11.000 korona költséggel. Az iskola tehát összesen 38.000 koronájába kerül a községnek.

Tartalékosok segélyezése. Temesvárról jelentik: A város tanácsa most számol be a közigyelésnek a kivételes szolgálatra behívott tartalékosok

családjai segélyezéséről. A város közönsége nemes áldozatkészséggel 30.000 koronát osztott szét háromszáz olyan család számára, ahol a családfőt behívták szolgálattételre. Minden asszony négy koronát és minden gyermek után külön két koronát kapott hetenkint december havától kezdve.

A gépfegyveres diszpolgár

— Debreczen és Arad dekorálja Tiszát —

Diadalmaskodik a korrupció

— Hírek a politika világából. —

Budapest, július 9.

Tisza Pista, a bihari diktátor teljesen Haynau, a bresciai hiéna mintájára rendezkedik be az agyonnyomoritott, szabadságaitól megfosztott országban. Előbb minden ellentállás és nemzeti érzés erőszakos letörésével nyugalmat teremt, azután a megfélemlített, mindig és mindenki részéről korrumpálható, gerincztelen virilistákkal magyar városok diszpolgárává választatja meg magát. Azzal ő nem törődik, hogy az ilyen kicsikart diszpolgárság minden, csak nem disz, hogy az ilyen jó izlésű, magáratartó politikus undorral viszályozni, — ő neki így is jó. Sőt egyenesen a patológiára emlékeztető kéjjel, szadista perverzítással dulja föl egymásután csendes városaink belső békéjét. A hódmezővásárhelyi csiny után holnap Debreczen van soron. Ez a kurucz város 1878-ban a képviselőválasztáson megbuktatta az akkor mindenható miniszterelnököt, Tisza Kálmánt, a protestáns pápát s a kálomista kerület a katolikus Simonyi Ernőt, a függetlenségi párt egyik vezérét küldte a parlamentbe s most harminczöt esztendő múltán odasülyedt, hogy az öreg Tisza zsarnoki hajlamu fiát diszpolgárának teszi meg. Erre a rettentő szegényre Debreczennek csak egy mentsége lehet, hogy a hatalom mértéktelen nyomásának — az elpuhulás és kishitűség e szomorú korszakában — ő sem tudott ellentállni.

— Ne feledjétek el, — mondotta a debreczeni főkapitány a darabontverő debreczenieknek, — hogy a katonaság gépfegyverekkel van felszerelve!

És azok, akik még nyolcz évvel ezelőtt Béccsel s minden szuronyval dacolva, halottas kocsira tették a kiküldött bezirkert, a holdogtalan Kovács Gusztávot, holnap hétrét fognak görnyedni a geszti Nero előtt. Igaza van a kormány félhivatalosának, ez „a közlélekben végbemenő nagy politikai átalakulás“. A függetlenségi oroszlanból tánczoló medvét idomitanak — puskatussal és aranycsörgetéssel. És így születik meg az új típus: a gépfegyveres diszpolgár.

Még Debreczent megelőzve ma Arad városa sietett újra behódolni Tiszának. A tizenhárom vértanu gyászosan-dicsőséges emlékét rövid két héten belül gyalázta meg a mindenre kapható, fejebubjától lábacsücskéig korrupt aradi polgárság: először azzal, hogy Tiszát képviselővé, másodsor azzal, hogy ma diszpolgárává választotta szintén a magyar alkotmány czéltudatos, gonosz lerombolóját. Természetesen ez a gyönyörű bizalmi aktus sem volt nagy botrányok híjján, de az ilyen csekélységekkel nem törődik a megvadult miniszterelnök, aki ördög-praktikával glédába sorakoztatja a korona megtévesztésére a városok hivatalos megnyilatkozásait — a reakciós uralom megmentése érdekében. De hát Haynau katonai tirranizmusa után is megvirradt, meg fog hát virradni Tisza gyalázatos abszolutizmusa után is.

Mai híreink itt következnek:

Debreczen szégyene

Debreczenből jelentik; Debreczen három kerületének munkapárti elnökei tegnap nyújtották be indítványukat Kovács József polgármesterhez, amelyben Tisza kormányának bizalmat kérnek szavazni. Tisza Istvánt diszpolgárrá ajánlják megválasztani. A közgyűlésre, amelyet csütörtökön tartanak meg, Debreczenbe rendelték a szabadságon levő tisztviselőket, akik közül Rostás István rendőrfőkapitány és Körner Adolf főjegyző már haza is érkeztek. A munkapárt annyira retteg a várható tüntetéstől, hogy már gondoskodtak arról, hogy a helyőrség készenlétben legyen. Az indítványnak, előreláthatólag többsége lesz, mert a városi párt, amelyet pártkülönbség nélkül juttatott többséghez a város polgársága, most nyíltan a munkapárt köpenyét öltötte magára, holott eddig minduntalan azt hangoztatta, hogy az országos politikát kiküszöbölő a közgyűlés terméből.

A bizalmat és a diszpolgárságot Budapestről erőszakolják, mert a debreczeni munkapárt tagjai — feltétlenül városatyai mandátumukat, — hajlandók voltak paktumra lépni, hogy tudniillik a diszpolgárságot elcigitik s a kormányleiratot nagyvonzó rezervált bizalommal veszik tudomásul, de a paktum tervét, amelyet Domahidy Elemér főispán Budapesten bemutatott, a munkapárt központi vezetősége leintette és követelte a diszpolgárságot. A diszpolgárságra vonatkozó indítványt Márk Endre, Szilágyi Imre és Szávay Gyula írta alá.

Debreczenből még a következőket jelentik tudósítónk:

Tisza István diszpolgárrá való választása biztosítottnak látszik. A munkapárt többsége husz és harmincz között fog ingadozni, tehát impozánsnak nem nevezhető. Nemcsak a tisztviselőket rendelték táviratilag vissza a szabadságukról, hanem a viriliséket minden módon presszionálták a főispán és emberei, hogy az indítványt aláírják, a közgyűlésen megjelenjenek s Tisza mellett szavazzanak. Az indítványt Szávay Gyula fogja megokolni s egyben javasolni fogja, hogy a miniszterelnöknek a főispán és polgármester vezetésével huszonöt tagú küldöttség vigye fel a diszpolgári oklevelet.

A függetlenségi és a szociáldemokrata párt ma este a város hat pontján népgyűléseket akart rendezni, hogy tiltakozzék a kormányának szavazandó bizalom és Tisza diszpolgársága ellen, egyben pedig holnapra a munkásság általános sztrájkot akart proklamálni. A népgyűlések engedélyezése tárgyában egy szociálista küldöttség járt Rostás főkapitánynál, aki azonban nemcsak, hogy nem engedélyezte a gyűléseket, hanem figyelmeztette a küldöttséget, hogy minden efajta kísérletől vagy tüntetéstől is tartózkodjanak, mert minden kihágást a rend ellen a legszigorubbann fognak megtorolni.

— Ne feledjék el, — mondottá — hogy a rendőrökön kívül a katonaság is készenlétben áll s a katonáknak gépjeggyereik is vannak!

E brutális kijelentés után természetesen többé szó sem lehetett sem a népgyűlések megtartásáról, sem az általános sztrájk proklamálásáról. Holnap is készenlétben lesz a rendőrség és az összpontosított csendőrség kívül az egész helyőrség. Ilyen körülmények között tehát halottá csendben fogják megválasztani Tiszát diszpolgárrá. Az ellenzék természetesen szintén teljes számban fog felvonulni a közgyűlésre, hogy legalább amennyire lehet, megnehezítse a munkapárt győzelmét.

Arad ismét behódolt

Aradról jelentik: Ma délután 4 órakor tartotta Arad városa törvényhatósági bizottsága közgyűlést, amelyen gróf Tisza István miniszterelnököt Arad város diszpolgárrá választották meg. A közgyűlésen, amelyen báró Urbán István főispán elnöklésével folyt le, mindenekelőtt Kados Kálmán városi főjegyző ismertette az új kormány bemutatkozó leiratát, melyet a közgyűlés zajos és hosszantartó eljenzéssel fogadott. A főjegyző ezzel kapcsolatban ismertette dr. Fábry Sándor volt főispán és ötenhat társának azt az indítványát, hogy a törvényhatósági bizottság a kormányt törhetetlen bizalmáról biztosítsa, gróf Tisza Istvánt pedig Arad város diszpolgárai sorába emelje, végül a Radnai-utat Gróf Tisza István nevével nevezze el.

Az indítvány ellen Vizer Lajos, az aradi függetlenségi párt elnöke akart felszólalni, hogy a függetlenségi párt nevében tiltakozást jelentsen be. Alig szólt azonban néhány szót, a közgyűlés többsége részéről eljenezni kezdték Tiszát, Vizer jó ideig nem tudta beszédét folytatni és végül pár szóval átnyújtotta a főispánnak a tiltakozást tartalmazó ívet.

Amikor Vizer befejezte beszédét, a közgyűlési teremben, a hírlapírók asztala mellől felugrott az aradi szociálista párt tiltakozója, Sztregár Damján Száva, aki a szociáldemokraták nevében tiltakozni akart Tisza diszpolgárrá választása ellen. Mielőtt azonban három szónál többet mondhatott volna, Green főkapitány és Rahner rendőrfőkapitány karonfogták és kivézték a teremből. Az előszobában több ellenzéki bizottsági tag utólrta őket és ki akarta ragadni a rendőrfőkapitány kezéből Sztregárt. Dulakodás támadt, amelynek folyamán eddig meg nem állapított tettes Jó Béla árvaszéki ülnököt inzultálta. Sztregár párttitkár a rendőrségre vezették, igazoltatták és megindították ellene a kihágási eljárást.

Ezalatt a közgyűlési teremben a főispán elrendelte a névszerinti szavazást. A tanács javaslata mellett 79, ellene 24 szavazatot adtak le. Gróf Tisza István miniszterelnököt tehát Arad város diszpolgárrá választották.

A szavazás során nagy feltűnést keltett, hogy dr. Capdebó János egykori függetlenségi, a tanács javaslata mellett szavazott és a szavazás után kijelentette, hogy kilép a függetlenségi pártból. Szavazatát a munkapárt nagy éljenzéssel fogadta, amely a renegátokat mindig szívesen jutalmazza.

Az új függetlenségi párthelyiség

Az egyesült függetlenségi párt a fuzió kimondása után a Bristol-szálló első emeletén vett szállást. A párt gazdái, Zlinszky István és Beck Lajos mindenféle eljárást, hogy a tekintélyes számú párt befogadására alkalmas, végleges klubhelyiséget találjanak, fáradozásuk azonban a budapesti lakásviszonyok mellett nem sok eredménnyel járt. Egyetlen alkalmas tágas helyiség kínálkozott a Károly-körút elején, ennek azonban az a nagy hátránya volt, hogy szomszédságában van a Katonai Biztosító Károly-körúti új palotája, a hova majd a nemzeti munkapárt költözködik. Így a közelség miatt a függetlenségi klubhoz soha semmiféle tüntető felvonulást vagy gyülekezést nem engedélyeztek volna, attól tartva, hogy a tömeg a munkapárti klub ellen fordul. Végre azt a megoldást találták, hogy a Justh-párt Rákóczi-úti klubhelyiségéhez, amely a legalkalmasabb helyen fekszik, hozzáberelték a szomszédos emeleti lakásokat és elhatározták, hogy ezeket a terjedelmes helyiségeket klubszertűleg átalakítják. Itt lesz tehát az egyesült függetlenségi párt végleges klubhelyisége, amelyet nagy kényelemmel fognak berendezni. A míg az átalakítás megtörténik, a párt tagjai a volt Kossuth-párt Irányi-utcai klubhelyiségében találkoznak.

Tisza paktálása a románokkal

A nagyváradi görög katolikus kanonok beiktatása alkalmával Nagyváradon időzött Isacu Aurél dr. kolozsvári ügyvéd, a nemzetiségi mozgalmak egyik ismert vezetőembere, aki egyik jegyzője volt a bizottságnak, amely az 1881-iki híres passzivitási nyilatkozatot készítette. A befolyásos nemzetiségi vezérrel beszélgetést folytatott egy fővárosi lap munkatársa, aki előtt Isacu Aurél megerősítette, hogy Tisza és a román nemzetiségek között tárgyalások vannak folyamatban, de szerinte a döntés és a végleges elhatározás még messze van.

— Abból a beszédből, a mit Tisza István gróf Kolozsvárról tartott — mondta Isacu többek közt, a mikor a nemzeti munkapárt szervező körútját tartotta, kitént, hogy a miniszterelnöknek az 1881-iki passzivitási nyilatkozat hibás fordításban jutott a kezébe. Annyi bizonyos, hogy a passzivitási nyilatkozat óta változtak az idők, annak több pontja túlhaladott álláspont, több pontja esetleg módosítható: ez éppen az egyezkedés tárgya és célja. Mangra Vazul országgyűlési képviselő is indított különben tárgyalást Tisza István gróf tudtával; de eredménye nem volt. Mangrát ez azonban nem csüggesztette el, a kísérleteit tovább folytatja. — Mindenesetre sérelmes ránk nézve, hogy a

közszégi képviselő testületektől kezdve föl a közigazgatási, a bírósági, az államkormányzatig; nincs meg a kellő s igazságos képviselőkünk. Nyelvünket sem használhatjuk úgy, hogy a nemzetiségi törvény megengedi. De vannak persze más sérelmeink, a mikre itt most nem akarok kiterjeszkedni. Ismétlem, ez a tárgyalás dolga. Hogy lesz-e eredményük? Ha őszintének kell lennem: a magyar kormányfőriak nem indítanak bennünket bizalomra, mert eddig még soha nem vállották be, amit a nemzetiségeknek ígértek. Tisza István grófra ezt még nem vonatkoztathatom, hiszen ő még a kezdet kezdetén van s még ideje sem volt valamit cselekedni.

Gerő ügye ítélet előtt

A Gerő-ügy aktáit hétfőn fejezték fel a honvédfőparancsnoksághoz. Rohr Ferenc huszárparancsnok tegnap este elutazott. Minden valószínűség szerint Bécsbe ment. A tábornok holnap vagy holnapután érkezik vissza Budapestre, hivatalában valószínűleg pénteken jelenik meg először, így a Gerő-ügyben való döntés legkorábban szombatra vagy a jövő hét elejére várható.

A Gerő-ügy, a Ház június negyedikéi botránya, sürgős befejezéséhez közeledik. Dr. Pridafka ör. nagy-hadbíró befejezte a vizsgálatot. Kihallgatták az összes tanukat, a feleket, a Házban helyszíni szemlét tartottak és a hadbíró eljárás céljából az összes iratokat felterjesztette a honvéd főparancsnoksághoz. Rohr Ferenc lovassági tábornokhoz, honvéd-főparancsnokhoz, aki e méltóságában Klobucsár bárónak nemrég lett utódja.

Jutalmazzák a renegátokat

A munkapárt a maga erkölcsi felfogásának megfelelően különös előszeretettel fogadja az elveik árulóit, a renegátokat.

Ismertetes még Hlinka Andrásnak, a volt rózsahegy-i plébánosnak, ennek a veszedelmes pánszláv agitátornak a szereplése. Ez a díszes legény kezdte politikai szereplését mint szabadelvűpárti néppárti, majd a mandátum reményében néppárti lett, ám mikor a koalíció nem elégítette ki méltótlak ambícióit, a néppárti fanatikusból vad pánszláv agitátor lett, annyira, hogy becsukták államellenes izgatásért.

Ez a mindenre kész politikai ágens most egy új metamorfózis előtt áll, amelynek célpontjában egy zsiros kanonokság áll munkapárti érdemek jutalmazásául. Hlinka már megindította érdemeket szerző akcióját. Legújabb műve, hogy éket vert a tót nemzetiségi pártba vallási jelszavak hangoztatásával és éles konfliktusba keverte a párt vallásos részét a radikális frakcióval. Elkéseredetten folyik a harc titokban és nyíltan a felvidéki lapok állandó rovata lett a pánszlávok polémiaja. A párt intelligens radikálisai beugrottak Hlinka manőverének és azzal, hogy vitába bocsátkoztak vele, megtették neki azt a szolgálatot, hogy idefönn majd egyik kezével prezentálja a tót nemzetiségi párt bomlását, mint érdemet, másik kezével pedig átvehesse kanonoki kinevezését, mint jutalmat.

Törvényhatóságok a kormány ellen

Unqvárról jelentik: Ung vármegye törvényhatósági bizottsága e hónap 11-én pénteken rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozatán szerepel a miniszterelnöknek a kormány kinevezését tudató leirata. A bizottság ellenzéki tagjai megadják az alkalmat, hogy megélvegyezzék gróf Tisza Istvánnak kormányzati rendszerét. — Bernáth Zoltán a vármegyei függetlenségi párt elnöke bizalmatlansági indítványt terjeszt a közgyűlés elé, melyet az ellenzéki pártok nevében Csuha István országgyűlési képviselő fog megindokolni. Az ellenzék bizik benne, hogy a vármegye törvényhatósága bizalmatlanságot fog szavazni a kormánynak.

A kolozsvári ellenzék is szervezkedik a kormány ellen. Kolozsvárról jelentik nekünk: Arra a hírre, hogy gróf Esterházy Kálmán főispánt állásáról lemondatták, mert a kormány erőskező főispánnal akarja a többségben levő ellenzékletet törni, tegnap este értekezletet tartottak Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának függetlenségi és 48-as párti tagjai a függetlenségi párt körhelyiségében. Az értekezleten Tanács József alelnök elnökölt és azon a bizottsági tagok majdnem teljes számmal megjelentek. Az értekezlet behatóan megvitatta a legközelebbi főispáni installáció

való állásfoglalás tudomására főispánná választott log még, mert is ágálnak eldemen csak czió napján határozni s a hatósági bizalmaszkodva, előre erőszak

Szep

Mint L... hatósága, gr... zalmat szava... államosítása... rendterését... pártoló java... főispán is eh... Lajos alispá... védi az állar... az összes sz... nyomó több... viselők álla... államhatalon... lelő szolgál... aelmi törv...

E

— (E...)

hivta egybe... püspök Erd... ra. Százhat... gos, 4 tiszte... tanár, szer... natnak kü... annak össze... a régi zsin... A püspök... az egyházi... gulfafehér... visszaállott... szárnyalásu... irányt adv... házmegyei... hó 3-án gr... lése alatt... jelölték a... meg. Este... sze a rész... püspök me... zsinat cél... kanonok, I... monárius, m... miséhez s... gának és t... szerint fog... Zomora D... szentségge... Este 8 ór...

(E

ből kifoly... zott a köz... kus egyhá... peres, az... Armin ké... év őszén... mult év ő... téssel és... jelentések... pán intéz... a felebbe... bíróságho... mely ugy... két makó... nem vona... lve'tesein... delte a k... katolikus... res-plébán... pedig dr... letébe az...

A
S
V

való állásfoglalás kérdését. Miután az értekezletnek tudomására jutott, hogy gróf Bethlen Ödönnek főispánná való kinevezése annál kevésbé fix dolog még, mert igen tekintélyes munkapárti férfiak is ágálnak ellene, abban állapodtak meg, hogy érdemben csak a főispán kinevezése és az installáció napjának nyilvánosságra juttatása után fognak határozni s a párt akkor dönti el, hogy a törvényhatósági bizottságban lévő nagy többségére támaszkodva, milyen lépéseket fog tenni az új és előre erőszakosnak hirdetett főispánnal szemben.

Szepes az államosítás mellett

Mint *Löcséről* jelentik, *Szepesmegye* törvényhatósága, gróf Csáky Vidor indítványára, ma bizalmat szavazott a kormánynak. A közigazgatás államosítása ügyénél dr. Vinkler Kálmán, a napirendterést javasolja, az állandó választmány pártolói javaslatával szemben. *Salamon Géza* nyuz. főispán is ebben az értelemben szólal fel. *Neogrády* Lajos alispán egy óra hosszáig tartó beszédben védi az állandó választmány javaslatát. A bizottság az összes szavazatokkal kilencz ellen, tehát tulajdonképp többséggel kimondja a közigazgatási tisztviselői állami kinevezésének szükségességét, az államhatalom tulkapásai ellenében azonban megfelelő szolgálati pragmatika kidolgozását és a felelős törvények kiegészítését javasolja.

EGYHÁZAK

— (Erdélyi katolikus zsinat.) Hétfőre hívta egybe *Mailáth* Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök Erdély katolikus papságát Gyulafehérvárra. Százhatvanan jöttek össze, közöttük 7 valóságos, 4 tiszteletbeli kanonok, 16 főesperes, sok paptanár, szerzetes tartományfőnök és mások. A zsinatnak különös nevezetességet, kölcsönöz, hogy annak összehívása és a tanácskozás rendje teljesen a régi zsinati formák és gyakorlat szerint történik. A püspök ezzel mintegy dokumentálni akarja, hogy az egyházi törvényhozás régi szerve föltámadt a gyulafehérvári tanácskozásban és a jogfolytonosság visszaállott. A zsinatot *Mailáth* gróf püspök magas szárnyalású beszéddel nyitotta meg, beszédében irányt adva a modern hitéletnek. Az erdélyi egyházmegyei zsinatot előkészítő központi bizottság e hó 3-án gróf *Mailáth* Gusztáv Károly püspök elnöklése alatt tartotta meg utolsó ülését, amelyen kijelölték a zsinati bizottságokat. A zsinat hétfőn nyílt meg. Este 6 órakor a székesegyházban gyűltek össze a résztvevők. *Mailáth* G. Károly gróf erdélyi püspök mondotta el bevezető beszédét, amelyben a zsinat célját fejtegette. Ezután dr. *Hirschler* József kanonok, kolozsvári plébános, mint a zsinati ceremóniarius, kéri a papság alkalmazkodását a szentmiséhez s egyben bejelenti, hogy a zsinat méltóságának és ünnepességének fokozására a római rítus szerint fog az asszisztencia segídekezni. A litániát *Zomora* Dániel püspökhelyettes végezte. Az Ollári-szentséggel pedig *Mailáth* gróf püspök adott áldást. Este 8 órakor vacsora volt a püspöknel.

— (Egyházak virilísjoga.) Két makói ügyből kifolyólag érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a közigazgatási bíróság. A makói görög-katolikus egyházat évek hosszú sora óta *Boros* János esperes, az izraelita egyházat pedig dr. *Kecskeméti* Armin képviselte. A virilísjog átruházását minden év őszén be kellett az egyházaknak jelenteni. Az elmúlt év őszén mindkét egyház megkéselt a bejelentéssel és a vármegye alispánja visszautasította a bejelentéseket. Mindkét egyház megfélemberte az alispán intézkedését a közigazgatási bizottsághoz, mely a felelősséget elutasította. Most a közigazgatási bírósághoz került mindkét hilközség felelőssége, mely ugy döntött, hogy jogi szemléletre, mint a két makói egyház, a 15 napi bejelentési határidő nem vonatkozhatik, ez csak a maganszemélyek helyetteseinek bejelentésére kötelező. Egyben elrendelte a közigazgatási bíróság, hogy a görög-katolikus egyház képviselőjében *Boros* János esperes-plébános, a makói izr. egyház képviselőjében pedig dr. *Kecskeméti* Armin a város képviselőtestületébe azonnal behívandók.

Az Egyetértés szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Váci-körút 19. sz. alatt van

Oroszország lesben áll

Titkos intézkedések a monarchia ellen — Románia átlépi a bolgár határt — Bulgária közbelépésre kéri a hatalmakat — Csendesebb a harctér

— Saját tudósítónktól —

Budapest, július 9.

A bolgár seregben beállott egy pillanati kimerültség. A tegnapi nap a szerbeknek és görögöknek hozott kisebbfajta győzelmeiket s hogy ugyanekkor Bulgária a hatalmakhoz fordul intervenczióért, ennek olyan látszata van, mintha Bulgária meghátrálna. Ez a bolgár előrelátás inkább Románia akciójával van kapcsolatban, mert Bulgária tudja, hogy a román tuleróvel szemben már tehetetlen lenne. S ezért történt, hogy a mai napon a pétervári bolgár követ megjelent Szaszonov orosz külügyminiszternél és Oroszország közvetítését kérte.

A hatalmak valamennyien a semleges álláspontjára helyezkednek, kivéve Ausztria-Magyarországot. Ez jelenti a helyzetnek reánk vonatkozó feszültségét is. Ha Románia átlépi a bolgár határt, lehetetlen, hogy ennek messzemenő következményei ne legyenek és úgy a monarchia, valamint Oroszország el van készülve erre az eshetőségre is.

Mai táviratainkat itt adjuk:

Oroszország fenyeget

Intézkedések a monarchia ellen

Bécs, július 9. A „Zeit“ berlini tudósítója odaváló orosz körökből értesült, hogy

Oroszországban ezidőszerint igen nagy az elkeseredés Ausztria és Magyarország ellen.

Az orosz közvélemény azt mondja, hogy az új balkáni háborúért a monarchia a felelős, mert ha Ausztria és Magyarország nem tanácsolta volna a balkáni államoknak, hogy a császár döntőbíróvá utasítsák vissza, akkor a császár békésen oldotta volna meg a bonyodalmat.

Ha Ausztria és Magyarország mozgósítani fog, akkor Oroszország is hasonló intézkedéseket fog tenni.

Oroszország biztatja Bulgáriát

Szófia, július 9. Olyan körökből, melyeknek jó összeköttetések vannak Pétervárral, határozottan azt mondják, hogy a szófiai orosz fővet ígéretet tett *Danev* miniszterelnöknek, hogy Oroszország nem fogja tűrni, hogy Románia bizonyos határokon túl menjen Bulgáriával szemben. Ez magyarázza azt a szokatlanul fellépő nyugalmat, hogy Bulgária még mindig nem tett semmit Románia megnyugtatására.

Románia megkezdi a háborút

Átlépi a bolgár határt

Bukarest, július 9. A helyzetet igen komolyan tartják. A közvélemény a háborút követeli és megállapítható, hogy Romániának első lépése, melylyel Bulgáriát engedékenységre akarja bírni, nem járt sikerrel. A bolgár kormány és főképpen *Danev* miniszterelnök ma is azon makacs állásponton van, melyen eddig volt. Éppen ezért most elkövetkezik a második pressziós lépés: 200.000 román katonát szombatnap vagy vasárnap állítja a bolgár határt és megszállja a Turtukája—Acsik között elhúzódó területet. Ugy számítanak, hogy három-négy nap alatt megtörténik az okkupáció. Ha azonban ez sem lesz eredményes, akkor Románia megkezdi a háborút Bulgária ellen.

Pétervár, július 9. Biztos forrásból közlik, hogy a román hadsereg megkezdi a katonai akcióit Bulgária ellen, seregének egy részét szerb területen át küldi Bulgáriába.

Danev és a román ellenzék

Szófia, július 9. Egyáltalán nincsenek tárgyalások Szófia és Bukarest között, a bolgár kormány nem tett javaslatot Romániának. A hétfői minisztertanácson, amelyen az ellenzéki pártvezérek is jelen voltak, este tíz óráig fogva hajnali négy óráig szakadatlanul tárgyallák a román kérdést. *Ferdinánd* király elnöklése alatt. Az ellenzéki pártvezérek amellelt érveltek, hogy haladéktalanul meg kell egyezni Romániával. A képviselőház tegnapi ülése után az ellenzéki pártok vezetői ismét konferenciára gyűltek össze s megmaradtak ezen az állásponton. Ilyen körülmények között *Danev* számára nem marad más a lemondásnál, mert ő a legnagyobb akadálya a megoldásnak, már pedig a külpolitikának gyökeres változásra kell keresztülmenni.

Görög küldöttség Bukarestben

Bukarest, július 9. A *Konstantin* király trónralépését notifikáló görög külön missziót *Károly* király tegnap kihallgatáson fogadta. Este díszbéd volt, amelynek folyamán *Károly* király pohárköszöntőt mondott a görög királyi pártra és a görög nemzetre. *Károly* király *Theotokisznak*, a misszió vezérének sajátkezű aláírásával ellátott arcképet adományozta és *Sutco* tábornoknak a román koronarend nagykeresztjét adományozta.

Az aldunai incidens

A tegnapi napon közöltük azt a jelentést, amely szerint a Dunagőzhajózási Társaság *Tegetthof* nevű gőzöskére román katonák rálöttek és több sebesülés történt. Ezen jelentés szerint a *Tegetthofon* bolgár katopák utaztak és emiatt történt volna a támadás. Ezen hírekkel kapcsolatban illetékes információ alapján azt jelentik, hogy a Dunagőzhajózási Társaság igazgatóságához érkezett jelentés szerint csupán annyi állapítható meg ezidőszerint, hogy a *Tegetthof* hajóra az Aldunán rálöttek, két utas megsérült, de hogy román katonák részéről történt volna a lövés, vagy hogy egyáltalán kik részéről és minő céllal történt az inzultus, az nem állapítható meg. A Dunagőzhajózási Társaság igazgatósága ebben az ügyben, miután külföldi területen történt az incidens, vizsgálatot nem indít, amennyiben az illetékes hatóságnál, a widdini konzulátusunknak a hajó kapitánya jelentést tett és a widdini cs. és kir. konzulátus vezeti a vizsgálatot és fogja megállapítani, hogy kik részéről történtek a lövések és az inzultus milyen jellegű volt. Ez a vizsgálat, tekintettel a rendkívüli körülményekre, a legrövidebb idő alatt igyekszik megállapítani a térvállást, hogy jelentést tegyen ugy a külügyminiszteriumnak, mint ennek utján a Dunagőzhajózási Társaságnak is. Valószínű, hogy egy-két napon belül ez a tényállás ki lesz derítve.

Törökország harezra készül

A porta föltételei

Konstantinápoly, július 9. Portai körökben azt hiszik, hogy Bulgária Törökország lépésére nem fog határozott visszautasítással válaszolni. Azok a lapjelentések, hogy a porta 24 órai határidőt adott Bulgáriának, valótlannak. Jól értesült körökből származó közlések szerint Törökország Bulgáriától nem kívánja a végleges határ megállapítását, a porta azonban határozottan azon a nézeten van, hogy az átengedett terület határainak megállapítását

a bolgároknak a Marmara-tenger partjairól való elvonulása után a nemzetközi hatalmegállapító bizottságnak azonnal fogantatni kell, annál inkább, mert az összes érdekelt hatalmak már kiküldték delegátusait a bizottságba. A közbeeső időben a porta semleges zóna megállapítását fogja követelni a két hadsereg között. A „Tanin” ama jelentését, hogy a Konstantinápoly és Szófia között folyamatban lévő tárgyalások feleslegessé teszik Nadzevics misszióját, a porta hivatalosan megcáfolja.

Behívták a török katonákat

Konstantinápoly, július 9. Konstantinápoly katonai kormányzója kommunikét tesz közzé, melyben a csatlódsai hadsereg tisztjeit, orvosait és közkatonaikat, kik szabadságon vannak, felszólítja, hogy azonnal térjenek vissza csapatteikhez.

Törökország új harcra kész

Konstantinápoly, július 9. (Feladatott július 7-én, este 7 óra 11 perczkor, Budapestre érkezett július 9-én, délután 1/4 órakor). Hivatalos kommuniké szerint a kormánykörök azon a nézetben vannak, hogy Nadzevics missziója semmiféle vonatkozásba nem hozható a Marmara-tenger partjának és az Enos-Midia vonalon inneni terület kiürítésével. Tekintettel a polgári és katonai köröknek a bolgár megszállás miatt érzett izgalomára és Törökországnak a megszállásból folyó jelentékeny károsodására, bizonyosnak látszik, hogy intézkedések fognak történni a területek visszafoglalására, ha Bulgária Törökország követeléseinek önként nem tesz eleget.

Bolgár-török megegyezés

London, július 9. Konstantinápolyból táviratozza a „Times” tudósítója: Feltétlenül hiteles forrásból értesülök, hogy a bolgár kormány a múlt éjszaka a porta kívánságának megfelelőleg elrendelte a Marmara-tenger partvidékének kiürítését és ennek fejében a porta kötelező ígéretet tett, hogy a török sereg nem fogja átépíteni a határt és a bolgár sereg ellen nem fog támadólag fellépni.

Bulgária meghátrál

Szünetelnek a hadműveletek

Belgrád, július 9. A bolgár hadvezetőség kénszerítve látja magát arra, hogy a bolgár sereg visszavonulását és Radovistenél való összepontosítását elrendelje. Minthogy a csatateret a halottak és sebesültek ezrei borítják és Istipben dühöng a kolera, a szerb hadvezetőség is jónak látja, hogy a sebesülteket összeszedjék, a halottakat eltemessék és fogantatásuk szükségessé intézkedéseket a kolera terjedésének a megállítására. A szerbek nem kevesebb, mint 10.000 bolgár sebesültet ápolnak. A szerb hadsereg összeköttetése Kovacsce és Ivanov tábornokkal el van vágva. A bolgárok nyílván azért, hogy az acepójai harcztéren szenvedett súlyos vereségeiket elpalástolják, most hadműveleteiket maga a szerb királyság ellen megkezdették.

Bulgária a monarchiához fordul

Bécs, július 9. Itteni diplomáciai körökben azt hiszik, hogy Bulgária a hatalmakhoz, eselleg közvetlenül Ausztria-Magyarországhoz fog fordulni közvetítésért. Bulgária belátja, hogy nincsen abban a helyzetben, hogy mind a két elelfelet, úgy Szerbiát, mint Görögországot, még mielőtt Románia fenyegető beavatkozása ténynyé válna, döntő módon megverje. A bolgár sereg eddig nem volt képes a harcztéren döntő győzelmeket elérni és a román részről fenyegető veszedelem már nagyon érezhetővé vált. Bulgáriának az a szándéka, hogy a legrövidebb idő alatt közvetítésre kéri föl Ausztria-Magyarországot és a többi hatalmakat.

A bolgár főparancsnokság a szerb főparancsnoksággal időnyerés céljából a halottak eltakarításának és a sebesültek hazaszállításának ürügye alatt, valamint azzal az ürüggyel, hogy a harcztéren pusztító kolera miatt egészségügyi intézkedéseket kell keresztülvinni, abban fog megállapodni, hogy a hadműveleteket több napra felfüggesztik.

Megkezdődött a visszavonulás

Bécs, július 9. A „Militaerische Rundschau” jelenti:

A bolgárok helyzete a főharcztéren és a görög hadsereggel szemben állítólag rosszabbodott. A bolgár csapatok a főharcztéren és a déli harcztéren megkezdtek a visszavonulást. Ivanov-tábornok seregét az a veszedelem fenyegeti, hogy visszavonulásának az útját elvágják és a görögök jogságába jut.

A szerbek bevették Isztipet

Belgrád, július 9. Istip városát a szerb csapatoknak sikerült bevenniük. A bolgár csapatok sietve menekülnek Pehcevo felé és nagymennyiségű hadi anyagot cserbenhagytak.

Az Istipnél álló bolgár ezentrumnak állítólag sikerült tartania magát és fődözni a balszárny visszavonulását, mialatt a szerb csapatok a bolgárok jobb szárnyát üldözték.

A bolgárok Radoviste felé vonultak vissza, miközben a szerb csapatok és a Strumica felől előrenyomuló görögök üldözték őket.

A bergalnici esata egyike volt a legvéresebbeknek és az ellenfelek nagy veszteségei folytán emlékezetes helyet foglal el a modern haditörténelemben.

Szaloniki körül

Szaloniki, július 9. Híre jár, hogy egy a Strumicza, mint a Demir Hissar táján teljes erővel folynak az operációk. Az eredményt még nem ismerik. A görög flotta bombázta a Panghaion melletti bolgár pozíciókat és arra kénszerítette a bolgárokat, hogy htárabb huzódjanak. Ghevghelliből Mirovese felé kiküldött mozdony még az állomás előtt kénytelen volt megállni és visszatérni, mert a bolgárok lőttek a mozdonyra.

A doirani görög győzelem

Athén, július 9. A doirani ütközet és az ellenség üldözése egészen Strumicáig a görögöknek nagy fegyverténye volt. A görög seregnek sikerült az ellenséget visszaüznie a bolgárok visszavonulásának vonaláig, amely Kriivolacz—Istip—Kocsana között van. Itt operál egy bolgár sereg a szerbek ellen s most, hogy a görögök Strumicáig vetették vissza a bolgárokat, az a veszedelem fenyegeti őket, hogy a görögök elvágják visszavonulásuk útját.

Szerresz bevétele

Athén, július 9. (Athéni távirati iroda). Görög lovasság Szerresz felé nyomult előre, anélkül, hogy ellentállásra bukkant volna. Valószínű, hogy a bolgárok a városi kacsdapás nélkül átengedik.

Páris, július 9. A Havas-ügnökség jelenti Belgrádból:

A görögök hatalmukba kerítették Szerresz városát. A görög flotta bombázza Kavallát.

A szerb hadi proklamáció

Belgrád, július 9. A tegnapi közzétett hadikiáltvány, melyet a király és a miniszterek irtak alá, szószerinti szövegben a következő:

Kedves szerb népem! Bekövetkezett az, amire semmi körülmények között sem számíthatunk. A bolgárok, a mi vallási- és vérrokon-testvéreink, a mi szövetségseink, embertelenül sebesülteket mészároltak le, a szerződést karddal összetörték, a barátságot és testvériséget megsemmisítették. Immár nyolcz napja Macedóniában, az Ovecpojen és hazánk azelőtti határain véres csaták vívatnak és testvérek egymás vérért ontják. Hőseink szíve összefacsarodik és a Drinápoly előtt elesett szerbek meghorznak sirjaikban.

A bolgárok megfeledeztek a szerbek testvéri támogatásáról, megfeledeztek a szerbek kiontott vérért és a tráciai harcztéren elesett hősökről. A szlávság és a művelt világ előtt a hálátlanság és kapzsiság megvetésre méltó példaként állanak.

A bolgároknak ez a testvérietlen eljárása mélyen megszorított engemet,

mélyen sértette őszinte szláv érzelmeimet. Az egész felelőség a szlávság és a humanizmus ellen elkövetett eme kegyetlenségekért azokra esik vissza, akik azokat elkövetették.

És miért mindez? Mert a felosztás miatt keletkezett viszályt nem akarják testvériesen és békésen megoldani, hanem elviszik fölünk hódításainkat, őseink bölcsességét, a Nemanjidák országát, melyet Ti friss véretekkel áztattatok, melyet felszabadítottatok és a szerbségnek visszahódítottatok. E dicső háboru halott hőseinek sírjai szólitának benneteket és követelik Töletek, álljatok boszut éreftük. Védekeztek tehát hű, hősiességű görög szövetségeseinkkel együtt e járom ellen. A vitéz montenegróiak is a mi oldalunkon harcolnak, hogy megvédelmezzék a szerb országokat.

Hazánk életérdekei kénszerítettek rá, hogy, bár nehéz szívvel, appelláljak vitéz hadseregemhez, hogy önmegtartóztatásban és hősiességében méltónak mutathozzon a kumanovói, prilepi, monasz-tiri és drinápolyi győzők dicső hőseikkel. Isten védje meg drága katonáinkat!

A hadikiáltvány kibocsájtása a lakosságban elének melegeledést idézett elő, mert ha már a sajnálatos háboru folyamában van, legalább véget vet a bizonytalanságnak. A helyzet most, bár a legkomojabb irányban, mégis tisztázva van.

Kolera a szerb táborban

Belgrád, július 9. A hadvezetőség erősen titkolja ugyan, mégis kitudódott, hogy az uszkübi szerb táborban sok koleraeset fordult elő. Nagy a rémület emiatt s hogy valamenynyire lecsendesítse az izgalmat a hadügyminisztérium, tegnap hivatalos jelentést tett közzé. Ebben az volt, hogy a szerb seregben az egészségügyi viszonyok általában kedvezők, nem kell félni járványok kitörésétől. De alig, hogy ez a jelentés köztudomásra jutott, a harcztérről hazahozott sebesültek között is több koleras beteg akadt. Nem lehet tovább titkolni, hogy a szerb katonaság között föllépett a kolera. Növeli az aggodalmat az a körülmény, hogy a koleras katonákat a belgrádi katonai kórházakban a sebesültekekkel együtt helyezték el.

Hivatalos közlés szerint a kolerasnak talált két sebesültet az előre készenlétebe helyezett kolera-barakkokba szállították. A hatóságok a legszigorubb intézkedéseket tették a betegekkel érintkezésbe lépett emberek elszigetelésére. Orvosi körökből származó vélemény szerint a kolera átterjedése a városra teljesen ki van zárva.

A magyar vörös-kereszt-egyesület a harcztéren

Gróf Tisza István miniszterelnök a külügyminiszterrel és a m. kir. honvédelmi miniszterrel egyetértőleg a mai napon felkérte a Magyar Vörös-Kereszt Egyesületet, hogy tekintettel a rendkívüli nagy számú sebesültekre, úgy Belgrádban, mint Szófiában sebes-orsvosokból és kiképzett ápolónokból álló missziót küldjön. Az egyesület késznek nyilatkozott a szennyvökökön segíteni és iparkodni fog mindkét helyre már két nap mulva teljesen szervezett osztagot küldeni. Minthogy az egyesület a felferülő nagy költségeket sajátjából nem fedezheti, gyűjtést fog megindítani és legközelebb külön gyűjtőleveket bocsát ki.

Esszad pasa Bécsben

Bécs, július 9. Esszad pasa ma reggel hadsegéde kíséretében Bécsbe érkezett. Esszad pasa meg fogja látogatni gróf Berchtold közös külügyminisztert és vele az albán helyzetéről fog tárgyalni. Majd érintkezésbe lép a bécsi kolóniával, azután pedig a Bécs mellett lévő Vöslaubába megy, ahol már várja felesége és családja. A pasa azután családjával együtt Valonába utazik.

A párisi pénzügyi konferencia

Páris, július 9. A nemzetközi pénzügyi bizottság az ottomán delegátusok követeléseit, melyek újból ragaszkodnak ahhoz, hogy csak akkor bocsájtkozik a balkáni államok pénz-

követeléseinek léseik részletes zottság mégis gária követelés látási költsége az ottomán jogszabályt k szágnak az ott e költségek vis szatartása dol kártérítési igény nyilakozni.

A koncez falkozó albizo ségekre való k jelentését tárgy nak az illető terjesztendő tó koncezzionál

K

A franczi

tik: A kamara zatokkal egy el hadköteleseket

A legnag

Londonból jele tette az előkész gyakorlatokra, 23 admirális fo

Partraszállási r nyítására, hogy hatalom hadse

lyozni, még ha talános hadköt

Az ópiun

tik: A nemzetk zárójegyzkönyv december 31-i

mak az 1912. metaföldi kor

nyait meg fog kik azután a

nak módozatai delegátus közö határozatokat,

lesz a védeke: hogy Guatema

A walesi

alsóház a wal sára vonatkozó fogadta. Ezzel izben is elinté

megint vissza

TÁ

Halálra ité

Madrid,

a ki a király e itélték.

Robban

Trieszt, tárban felrobb töltött vastart

volt. A vassz másikat súlyo tak. A raktári robbanás ált

vascsó.

AZ

szerk

VI. ker.,

A szerkesztő

A kiadóhiva

A nyomda

követeléseinek taglalásába, ha összes követeléseik részletesen ismeretesek lesznek. A bizottság mégis foglalkozott Görögország és Bulgária követeléseivel. A török hadifoglyok elváltási költségeinek visszatérítése kérdésében az ottomán delegátusok az 1907. évi hágai jogszabályt kívánják alkalmazni. Törökországnak az ottomán delegátusok koncedálják a költségek visszatérítését, a görög hajók visszatartása dolgában azonban csak az összes kártérítési igények részletes ismerete után fog nyilakozni.

A koncessziókkal és szerződésekkel foglalkozó albizottság az annexiónak a nemzeti-ségekre való kihatását vizsgáló külön bizottság jelentését tárgyalta, majd az anektáló országoknak az illető vidékre szóló koncessziókra kiterjesztendő törvényeiről és a hadüzenet után koncesszionált bányatársaságról tanácskozott.

KÜLFÖLD

A francia hadügyi reform. Párisból jelentik: A kamara hadügyi bizottsága az összes szavazatokkal egy ellen elvetette azt a javaslatot, hogy a hadköteleseket *husz éves korukban sorozzák.*

A legnagyobb tengeri hadgyakorlatok. Londonból jelentik: A tengerészeti kormány megtette az előkészületeket a legnagyobb tengeri hadgyakorlatokra, aminőket a világ még nem látott. 23 admirális fogja vezényelni a 346 hadihajót. — Partraszállási manőverek is lesznek annak megbizonyítására, hogy a brit flotta képes akármely nagyhatalom hadseregének partraszállását megakadályozni, még ha Angliában nem hozzák is be az általános hadkötelezettséget.

Az ópiumcsempészet ellen. Hágából jelentik: A nemzetközi ópiumértekezlet ma elfogadta a zárójegyzőkönyvet, mely elrendeli, hogy ha 1913. december 31-ig nem csatlakoztak az összes hatalmak az 1912. január 23-iki konvenczióhoz, a németalföldi kormány a csatlakozó államok kormányait meg fogja hívni delegátusaik kiküldésére, kik azután a határozatok hathatós végrehajtásának módjait felől tanácskoznak. A francia delegátus közölte, hogy Indokina magáévá teszi a határozatokat, ha a csempészet ellen hathatóbb lesz a védekezés. Az amerikai delegátus közölte, hogy Guatemala kész a konvencziót beiktatni.

A walesi egyház. Londonból jelentik: Az alsóház a walesi egyház és az állam szétválasztására vonatkozó törvényt harmadik olvasásában elfogadta. Ezzel az alsóház ezt a javaslatot másodizben is elintézte. A felsőház a billt kétségkívül megint vissza fogja utasítani.

TÁVIRATOK

Halálra ítélték

a spanyol király merénylőjét

Madrid, július 9. Hír szerint Sanchez Allegrét, a ki a király ellen merényletet kísérelt meg, halálra ítélték.

Robbanás egy vasuti raktárban

Trieszt, július 9. Ma délután egy vasuti raktárban felrobbant egy folyékony szénsavval megtöltött vastartály. A robbanás hatása borzalmas volt. A vasszilánkok megöltek egy munkást. Egy másikat súlyosan megsebesülve kórházba szállították. A raktárhelyiség tetőzetét átszakította egy a robbanás által feldobott 33 kilogramm súlyú vascső.

AZ „EGYETÉRTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI. ker., Váci-körút 19. alatt van

A szerkesztőség telefonja 7—88.
A kiadóhivatal telefonja 7—06.
A nyomda telefonja József 5—93.

Felhívás előfizetésre!

Félszázados multtal a hátunk mögött, a jövődbe vetett erős hitünkkel és bizodalomunkkal, kitartással, lelkesedéssel és szeretettel bocsátjuk ezt a lapot napról-napra világgá. Félszázados multunk a legerősebb tanulság arra, hogy az „Egyetértés“ mindenkor a közönség igaz szeretetében harcolhatott Magyarország függetlenségi eszméiért. A függetlenségi és 48-as eszmék törhetetlen kiküzdésében az „Egyetértés“ ennek a harcznak legerősebb katonája volt. És ahogyan a multban, úgy a jövőben is egy pillanatra sem szűnik meg ez a lap szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén és a nagy függetlenségi eszmék diadalra jutásán.

Az „Egyetértés“ mindig az első tudott lenni abban, hogy értesülési gyorsak és pontosak, frissek és megbízhatók legyenek. Hírszolgáltatásának nagy szervezetsége megengedi, hogy nemcsak politikai rovatában álljon az első sorban, hanem minden más téren is, irodalomban, riportban, színházi téren, közgazdasági, közigazgatási, törvényeségi eseményekben, a világ minden tájékáról összefutó hírszolgáltatásban, messzemenő diplomáciai értesülési révén a külügyi politikában és mindenütt a jól értesültség, a megbízhatóság, a gyorsaság és a legtökéletesebb hozzáértés szimboluma legyen.

**Ez év augusztus hó 20-án,
Szent István napján**

külön pompás ajándékkal

kedveskedik előfizetőinek
az „Egyetértés“.

**Egy gyönyörű, nagy, impozáns
albumban mutatja be a magyar
tengerpartot, a magyar ten-
gert és annak környékét, illusz-
trációkban és kitűnően meg-
írt cikkeiben.**

Az

Adria-szám

valóságos diszalbumba lesz a magyar tengerpartnak és ezt minden előfizetőnk augusztus 20-án díjtalanul fogja megkapni.

Julius hó elsejével új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re.

Előfizetési ár:

Egy évre ... .. 28.— korona
Fél évre ... .. 14.— korona
Negyed évre ... .. 7.— korona
Egy hónapra ... 2.40 korona

Zivataros időjárás

Felhőszakadás és árvizek mindenfelé

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 9.

Az esőtől terhes felhők le nem tisztulnak az égről, mint napok óta állandóan, úgy ma is volt része az esőből a pesti aszfaltoknak. A budapestvidéki falvakban és nyaralóhelyeken meg a folytonos esőzésekkel sárba merültek az utcák. A nyaralók őszi időjárást szenvednek át már július hónapban, de megdöbbentőbbek, végzetesebb jelentőségűek a távol vidékekről felérkező hírek, amelyek gazda közönségünk szép reményeinek pusztulását jelentik. A tavaszi fagyok okozta károkat, most végzetesen fejezi be a zivataros időjárás. Felhőszakadás és árvizek pusztítanak mindenfelé, melyek veszélyeztetik, tönkremenéssel fenyegetik az idei aratások gazdag eredményét. Az országos jellegű esőzésekről és áradásokról ma a következő tudósításokat kaptuk:

Szegedről jelentik: A Tisza zavaros hullámai már a partot védő kőfalat mossák. A folyó állása túlhaladta a 600 centimétert. Az újszegedi oldalon víz alatt áll a partfürdő, a fürdőházakat elragadta az ár, mely gyökerestől kitépett fákat, tutajroncsokat visz magával. **Lipai** Ferencz fakereskedő 50.000 koronát érő faanyagját a parttól elmosta a hirtelen jött áradás. A fából alig lehetett megmenteni valamit. A szegedi folyammérnökség jelentése mégis megnyugtató s akként szól, hogy nagyobb veszedelemtől alig kell tartani, mert a Maros áradása szünőben van és a Tisza is apad Szolnoknál. Amíg azonban az apadás Szegedre elérkezik, még sok bajt okozhat a szőke Tisza.

Szolnokról jelentik: A tíz napig tartó eső nagy kárt okozott a vetésben és a szőlőkben. A buza rothadni kezd és a szőlőt ellepte a penész. Ma éjjel felhőszakadás volt a városban s a víz sok helyen behatolt a pincékbe.

Makóról jelentik: Ma reggel felhőszakadás vonult végig a városban. A hirtelen támadt zivatar elől a piac téren elfoglalt emberek a fák alá menekültek. Az egyik fába lecsapott a villám és a földre sújtotta **Lőrincz** Istvánnét, **Kocsis** Jánost és **Papp** Istvánt. Kocsisnak és Pappnak nem történt komoly baja, **Lőrinczné** azonban megnémult és önkivületi állapotban fekszik a kórházban. Állapota válságos. Másfél éves gyermekének, akit a karján tartott, csodálatos módon nem történt semmi baja. A felhőszakadás igen nagy károkat okozott.

Makóról jelentik: Csanád vármegye közigazgatási bizottsága ma ülést tartott. Felolvasták az alispán jelentését, mely szerint az abnormális időjárás gazdasági téren mindinkább érezteti káros hatását, úgy, hogy a terméseredmény messze mögötte marad a várakozásnak. Beszámolt ezután a jelentés Makó város óriási károsodásáról az áradás következtében.

Paksról jelentik: Az esős időjárás és a dühöngő szélvihar nagy károkat okozott a gyümölcsösben, szőlőkben és veteményekben. Már tíz napja esik az eső és meggátolja az aratást. A buza megdől és rothadásnak indul. A lerakott gabona kicsirázik. A szőlő is penészt kapott. A permetezés lehetetlen. Az elmúlt éjszaka valóságos felhőszakadás volt. Az esővíz a legtöbb pinczébe behatolt.

Hódmezővásárhelyről jelentik: Itt és a környéken hetek óta szakad az eső és hideg szél fúj. A gabona, mely szép termést ígért, sok helyen üszkös lett. A tegnapi esti eső után Szeged irányából egy kilométer hosszú, ötszáz méter széles gomolygó ködoszlop tartott Orosháza felé s amerre elhaladt, több száz holdon koromszínű lett a gabonátábla. A tüneményt senkisé ismeri és soha hírét sem hallották. A Tisza előntötte az egész árterületet. Háromezer hold szőlő is víz alá került. A kár igen nagy. Korhány község határában múlt éjszaka a kis gátat elsodorla a víz. **Hatalmas zuhataggal ömlik a víz a szőlőkre, faházakat, kitépett fákat sodorva magával.**

Gyuláról táviratozzák: Ma reggel óta szakadatlanul heves záporosó esik. A napok óta tartó folytonos esőzések miatt az érett buzatermést nem le-

het learatni s attól félnek, hogy rozsdás lesz és megüszkösödik.

Letenyéről jelentik: Ma délelőtt Letenyén óriási záporos volt nagy szélviharral egyetemben. A vihar jákat derékban kettétört és quókerestül kiforgatott. A villám több helyen lecsapott. Azokat, akik a szabadban voltak, a szélvihar a földre vetette.

Bécsből jelentik: Tegnap éjjel 12 óra óta folyton zuhog az eső. Meglehetősen hideg van s a város utcái vízben állanak.

UJDONSÁGOK

NAPIREND. Naptár. Csütörtök, július 10. Róm. katolikus: Amália sz. — Prot.: Amália. — Görög-ország: június 27. Sámson pap. — Zsidó: Thamusz 5. A nap két reggel 4 óra 13 perczkor, nyugszik este 7 óra 55 perczkor. — A hold két délelőtt 11 óra 58 perczkor, nyugszik este 11 óra 9 perczkor. — Az igazságügyminiszter fogad délelőtt 12 órakor. — A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor. — **Nyitvalelő muzeumok:** Nemzeti Muzeum állattára 9—2-ig, Aquincumi Muzeum 9—4-ig, Erzsébet Muzeum 9—12-ig és 3—4-ig, Ernst Muzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Iparművészeti Muzeum 9—1-ig, Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig, Ráth Muzeum (Városligeti fasor) 10—4-ig, Széchenyi Muzeum 10—12-ig, Tanszer Muzeum 9—7-ig, Néprajzi Muzeum 3—6-ig, M. kir. Kereskedelmi Muzeum külkereskedelmi hírszolgálat és közzéadási osztály 9—2-ig, vám- és tarifaosztály 3—6-ig, nyilvános szakkönyvtár 9—2-ig. — **Nyitvalelő képtárak:** Magyar Biedermeier kiállítás az Ernst Muzeumban (Nagymező-utca 8.) nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. Állandó kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.), nyitva egész nap. A Szépművészeti Muzeum régi képtára, nyitva 10—2-ig. A gróf Pálffy-gyűjtemény a Szépművészeti Muzeumban, nyitva 10—2-ig.

Időjárás. Hazánkban az utóbbi 24 órában is tulnyomóan esős idő uralkodott. A Délvidék és Erdély nagyrészen kivételével mindenütt volt csapadék, amely legnagyobb részét a 10 mm.-t meghaladta, sőt helyenkint a Dunántúlon, az Alföldön és a nyugati felében, az Északi Felföldön, meg Erdélyben igen jelentékeny (20—40 mm.) volt. Felhőszakadásszerű esőt jelentettek Kaposvárról (51), Marosvásárhelyről (50), Nagyrőczéről (46), Izsákról (41), Tiszafüredről (41), Tapolczáról (40), Paksról (36), Budapestről (30 mm.). Az eső sokhelyütt zivatarral járt. A hőmérséklet a nyugati részeken süllyedt és maximuma 29 C fok volt Eszéken, minimuma 9 C fok Árvaváralján. **Jóslat:** Változó, de várható lényegtelen hőváltozással és kevesebb esővel.

Vilmos császár látogatásai. Salzburgi jelentés szerint Vilmos német császár folyó évi augusztus hó 18-án Ischlbe érkezik, hogy a király születésnapja alkalmából személyesen fejezze ki szerencsekívánatait. Ugyanekkor a császár a cumberlandi herceget is meglátogatja Gmundenben. Hír szerint a császár az odautazás alkalmával megszokott utját Salzburgban. — Ezzel szemben Ischlből jelentik, hogy az udvar ottani irányadó köreiben semmit sem tudnak Vilmos császár ischl-i látogatásáról. A két barátságos udvar között ebben az irányban mindeddig még csak előzetes tanácskozások sem folytak.

A trónörökös és családja a tengeri fürdőn. Ferencz Ferdinánd főherceg és neje, Zsófia hercegnő gyermekeivel vasárnap Blankenberghe belga tengeri fürdőbe érkeztek, ahol, mint már korábbi alkalmakkor is, több hetet fognak tölteni. A fürdőhelyen a trónörökös és családja két kis villában lakik, amelyek a „Grand Hotel des Familles”-hez tartoznak. Mindkét villa szerény polgári módon van berendezve, megfelelően a főhercegi pár szerény és igénytelen életmódjának. A trónörökös és családja inkognitóban tartózkodik Blankenbergheben.

Kossuth Ferencz állapota. Bad Nauheimből jelentik: Kossuth Ferenczet kedden éjjel erős fuldoklási roham lepte meg, mely a kezelő orvosa által eszközölt injekció következtében hajnal felé csillapodott. A nagybeteg pártvezérnek kezelő orvosai a legteljesebb nyugalmat rendelték.

Magyar tudósok Ázsiában. A budapesti Rákóczi-kollégium két kiváló tanára, dr. Sebők Imre és Schultz Aurél hétfőn utnak indultak, hogy belső Ázsiába és pedig Szibériába, Transbaikalba és a Góbi-sivatagba teendő földrajzi kutató expedíciójukat megkezdjék. Az altáji hegységben és a burjátok földjén végzett kutatások után a fiatal tudósok a Góbi-sivatagba szándékoznak behatolni a régi mongol romvárosok tanulmányozására.

A kultuszminiszter Kassán. Kassáról jelentik: Ma délelőtt érkezett ide Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy a Rákóczi-muzeum telkét és a város kulturintézményeit megtekintse. A pályaudvaron óriási közönség gyűlt egybe a miniszter fogadtatására. Jankovich miniszter délután 3 órakor a Muzeum megtekintésére ment, majd az új muzeum telkét szemlélte meg. Este 8 órakor a város tanácsa a Schalkház-szálló Széchenyi-termében a miniszter tiszteletére bankettet ad. Holnap reggel a miniszter megtekintti a dómot s a délelőtti folyamán a tanintézeteket látogatja meg. A miniszter a városházán fogadja a küldötteket.

Vilmos császár a világ legnagyobb hajóján. Vilmos császár északi utjáról — az „Imperator” a világ legnagyobb hajóján — a következőket jelentik Kuxhavenből: A Hamburg—Amerika—Line „Imperator” gőzöse tegnap Vilmos császárral és császári vendégeivel elindult északi útjára. A vendégeket, akik tegnapelőtt este érkeztek meg Hamburgból a „Cobra” gőzössel, a hajó fedélzetén Ballin vezérigazgató fogadta. Az utasok tiszteletére hétfő este lakomát rendeztek, amelyen a közelben horgonyzó „Seidlitz” czirkáló különben az északi utban elkíséri az „Imperator”-t. Vilmos császárt kíséretén kívül még a következő méltóságok kísérik útjában: Belov gyalogsági tábornok, Pfuell, Boehm és Mossner lovassági tábornokok, Brandis főtörvényszéki elnök, Breitenbach, Dallwitz, Dellbrück, Sydow dr. és Trott zu Solz államminiszterek, Kraetke, Richter dr., Zorn von Bulach államtitkárok, továbbá Fischel, Holtendorf, Usedow, Koester, Pohl, Prittwitz és Gaffron tengernagyok, Seckendorff altengernagy, Löwenfeld gyalogsági tábornok, a császár főhadsegéde, Pücker gróf, a császár főszakácsmestere, Schröder dr. polgármester, Thurn és Taxis herceg, Wangenheim báró császári udvarmester és mások. Az „Imperator” a lehető legmodernebb és legkényelmesebb hajók egyike. Járása olyan biztos, hogy az utas szinte elfelejti, hogy a hullámok tetején halad tova. Téli-kerti és szállodája felveszik a versenyt a világ bármelyik legelőkelőbb hasonmái intézményeivel. A szálloda konyhájának berendezése olyan, hogy az még a szárazföldi szállodákban is ritkítja pártját. A konyhában például a különböző nemzetiségű ételek készítésére külön, az illető nemzetből származó szakácsok vannak alkalmazva. A rossz időjárás esetén az utasok három oldalról hatalmas üvegtáblákon keresztül gyönyörködhetnek a hullámok veszedelmes játékában anélkül, hogy kisebb ringáson kívül egyebet is éreznének. A pompás gőzös egyébként valódi tengeri fürdőnek is beválik. Az alulról smaragd zöld üvegek keresztül megvilágított tere medencében valóban passzió a fürdés és ezenkívül gondoskodás történt arra nézve is, hogy az utasok, miként valamely tengeri strandfürdő szállóteraszán, itt is az időjárástól függetlenül végezhesék napi sétájukat. Az utasok szórakoztatásáról gondoskodik a 2400 kötetes felszerelt könyvtár is és ezenkívül még könyvkereskedés is van a hajón, hogy egyes munkák közvetlenül legyenek megszereshetők. A virágkereskedésben pedig a tizedik emeletnek megfelelő fedélközön a szabadban természetelt és frissen vágott virágok kaphatók. A vihar játéka alig érezhető ezen az 52.000 tonnás hatalmas hajón, holott a közepes hajókat, a 10—15 ezer tonnásakat a hullám szinte látszólag döntögeti jobbra-balra. **Kuxhavenből** jelentik: Az „Imperator”, fedélzetén Vilmos császárral, ma reggel ide visszatért. A császár a Hohenzollern vacht fedélzetére ment. A mai nap folyamán a császár észak-tengeri útjára indul. — **Brunsbüttelből** jelentik: Vilmos császár a Hohenzollern jachton ma délután a Colbert és Slepner kíséretével hajókkal északtengeri utra indult.

Kilátótorony a Badacsony ormán. A Balatoni Szövetség igazgató-választmánya legutóbb elhatározta, hogy a Balatonvidék egyik legszebb és legmagasabb pontján, a Badacsony-hegy tetején kilátó-tornyot építtet. A balatoni turislak ugyanis régóta panaszkodnak amiatt, hogy badacsonyi kirándulásaik alkalmával nem volt hol megpihenniök. A Balatoni Szövetség elnöksége Eszterházy Miklós herceget, a Badacsony-hegy tulajdonosát megkérte, hogy a festői hegy ormán engedje meg a kilátótorony építését. A herceg most értesítette a szövetség elnökségét, hogy a Badacsony telején a kilátótorony czéljaira negyven négyszögöl terület átenged. A szövetség megbízásából még az idén megkezdik a kilátó építését.

Az olasz királyi pár útja. Svinenünde jelentés szerint ma délelőtt fél 11 órakor itt az olasz királyi jacht kikötött. A királyt a hajó elhagyásánál a közönség élénk ovációkban részesítette. Az olasz királyi pár 1 óra 50 perczkor udvari külön vonaton elutazik.

Kitüntetett tudósító. Bécsből jelentik: A király, Loncsarevics Dusánnak, a Távirati Iroda belgrádi tudósítójának a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

A walesi herceg Marienbadban. Prágai jelentés szerint a walesi herceg délután 5 órakor automobilon Marienbadba érkezett. A herceg ma délelőtt automobilon Prágába utazott.

Egy öreg mátkapár. A debreczeni anyakönyvi hivatalban nem mindennapos esküvő folyt le. A boldog fiatal férj, Kohut Lázár 75 éves tanító, az ara pedig özvegy, Ehrenreich Ignáczné 62 éves özvegyasszony volt.

Dr. Králik Lajos meghalt. Pozsonyból táviratozzák, hogy Králik Lajos dr., pozsonyi jogakadémiai tanár, kiváló jogtudós, az elmúlt éjszaka 64 éves korában ott meghalt. Králik Lajos 1849-ben született Pesten, középiskolai tanulmányait Pesten, Besztercebányán és Pozsonyban, főiskoláit pedig Pesten és Bécsben végezte. 1874-ben tagja lett a budapesti ügyvédi kamarának. 1875-ben tünt föl először az Apáthy István által készített csődörvényjavaslattal a „Magyar Igazságügy”-ben megjelent bírálatával. Perczel Béla akkori igazságügyminiszter akkor meghívta Králikot az említett törvényjavaslat tárgyalására kiküldött ankétba és egyidejűleg megbízta a fizetésképtelen adósok jogügyeiről szóló törvénytervezet kidolgozásával. 1881-ben megjelent „A magyar esődörvény kommentárja” cz. dolgozata, amely 1894-ben második kiadásban is közzétételt. Szilágyi Dezső akkori igazságügyminiszter megbízásából ő készítette a polgári törvénykönyv „Szülők és gyermekek” czimű fejezetét. A jogi irodalom terén Králik ezenkívül is nagy munkásságot fejtett ki, amelyből különösen kiemelendő „Az eskü a polgári pörben” czimű tanulmánya. Halála Pozsonyban általános részvételt keltett.

Kellemetlen névrokonság. A kassai pályaudvaron elfogott a rendőrség egy gyanús viselkedésű embert. Megállapították, hogy Oderbergig egy másodosztályú jegyet váltott és Oderbergen át utlevél nélkül Amerikába akart menni. Előállították a rendőrségen, ahol elmondotta, hogy Tisza István a neve, 42 éves, cipész-mester. A rendőrség azt hitte, hogy őráll, de a derék eszmadia okmányokkal igazolta, hogy főnyelg névrokona a miniszterelnöknek. A rendőrség igazolás után szabadon bocsátotta az elfogott cipész-mestert.

A Scott-féle gyűjtés felosztása. A Scott-féle délsarki expedíció katasztrófája alkalmából Angliában tudvalevően gyűjtés indult meg a szerencsétlenül járt felfedezők hátramaradtjainak javára. A gyűjtés egy millió nyolcszáz ezer koronát eredményezett, amelyet — londoni jelentés szerint — most osztottak föl a következőképen: Az expedíció szerencsétlenül járt vezetőjének özvegye, Scottné kétszáz ezer koronát kapott, Péter nevű fia nyolcvan ezer koronát. Az expedíció tudományos eredményének ismertetésére négyszázhusz ezer koronát és kétszáz ezer koronát a Szent Pál-templomban és a Heyde-parkban felállítandó emlékművekre fordítanak: kétszáznegyven ezer koronát szántak újabb sarki expedíciókra. A fennmaradó összeget az expedíció több elpusztult tagjának hátramaradtjai kapják.

Ki törte le az ártatlan 12 lilomot. Báró K. V. magántitkára dr. Polgár József ezéltől néhány héttel — hatvan ezer korona elikkasztása után — átvitorlázott Amerikába. A báró a sikkasztást későn vette észre és mire a feljelentést megtette, a titkár urnak már csak a hült helyét üthették, a hagyományos bottal. Tegnap a báró Newyorkból levelet kapott a hűtlen titkártól, amelyben ez a következőket írja: „Én sikkasztottam és Ön futni engedett. De Ön tudta miért. Azért, mert bűn terhel a lelkét. Legyen szíves és küldjön három napon belül huszonnégyezer koronát Berkoovitsné, Muzeum-körút 10. címre. De biztosan küldje, mert teleplezem. Én tudom, hogy ki nert akkor a Báthory-kávéházban, de azt is tudom, hogy ki törte le azt az ártatlan tizenkét lilomot. Tehát okvetlenül küldje a pénzt.” A báró nyomban átadta a levelet ügyvédjének, aki ma a rendőrségen dr. Polgár ellen megtette a feljelentést zsarolás miatt. Zsarol az extitkár! Súlyos vádak a báró ellen! Ki az ördög ismeri ki magát ezen az összébogozott ügyön. Ugy látszik a rendőrségen is fejtörést okozott a kérdés, hogy melyik irányban kezdjék meg a nyomozást, mert erre még Boda főkapitány véleményét is kikérték, aki — úgy látszik mégis kemény dió lehet! — eddig még nem döntött.

Buffalóból pus-
négy embert m-
robbanás oka
Husted Milling
zalmas katasztr-
mennységű gal-
ismeretlen okb-
pusztítást vitt
totta és félmér-
kat bezuzta, ne-
besített. A hat-
lapota életvesz-
vedtek. A robb-
egész telepet e-
Abban a pillá-
robozott el a t-
ereje John Co-
mozdonyról és
ber a kórházba
munkást öltöz-
ereje. Mikorra
kórházba száll-
míneznak az a-
lásukban nem

bon városában
mérgezte magá-
hölgy, aki Ma-
Mac Duff kö-
érkezett a Pán-
ahol Morane,
aviatikus iskol-
franciák, har-
pülni. Körülb-
a kis franciaia
aki azért jött,
és aki csakha
amerikai leány
bérlet ki mag-
élt. Nem érin-
a fiatal aviati-
ritkán kereste
szer aztán a
pülötlen, me-
tén tanulni
Vakmerően ve-
a legközkeza-
soha baja. El-
kor a fiatal a-
milliárdos le-
hosszu ideig
vazott a villá-
asszonvóhoz.
nak, akikkel
ben állott. Ug-
tikus elutazot-
ívolt. Szobale-
a fürdőszobá-
kórházba, ah-
Neuillybe kel-
tanak fenn ki-
honfításai ké-
agóniája, mi-
párisi konzul-
vorkba szállít

Ohio több va-
rablőgyilkoss-
nevű dugazd-
észt áldozatu-
kedő meggyil-
diákok a gyil-
látra ítélte ö-
meg. Most ki-
tak meg. Le-
hogy olt a r-
mon nevű em-
hamis esekke-
mán kiderült
fenstein köve-
ságokat beism-

tik: A lapok
újabb adatot
red ágyuszer-
betörést öt h-
ágyuzavárt lo-
Akkoriban a
ezután két eg-
résí kísérletel
De az őriára
akik elmenek-
letartóztatták
freiburgi táb-
Zeitung jele-
írónvítőlész

— **Felrobbant gabonarakartár.** Az amerikai *Buffalóból* pusztító robbanás híre érkezik, amely négy embert megölt és hatvanat megsebesített. A robbanás oka maga is különös és szokatlan. A Husted Milling Co. *gabonarakartárában* történt a borzalmas katasztrófa. A raktárban felhalmozott nagymennyiségű gabonából összegyülemllett *por* eddig ismeretlen okból *felrobbant*. A robbanás rettenetes pusztítást vitt véghez: az épület egyik falát kiszakította és félmérföldnyi kerületben az összes ablakokat bezúzta, *négy embert megölt, hatvanat megsebesített*. A hatvan sebesült közül is többnek az állapota életveszélyes, mert súlyos égési sebeket szenvedtek. A robbanás után *tíz ütött ki, amely az egész telepet elpusztította. A kár félmillió dollár.* Abban a pillanatban, amikor a robbanás történt, rohogott el a telep előtt egy mozdony. A légnemű ereje John Conroy mozdonyvezetőt lesodorta a mozdonyról és *halálra* sebezte. A szerencsétlen ember a kórházban meghalt. Egy Michael King nevű munkási ötszáz láb távolságra röpített a robbanás ereje. Mikorra a kórházba szállították, meghalt. A kórházba szállított hatvan sebesült közül harmincznek az állapota oly súlyos, hogy felgyógyulásukban nem bízunk.

— **Milliárdos leány öngyilkossága.** Villebon városában rejtélyes körülmények között megmérgezte magát egy nagyon szép, szőke amerikai hölgy, aki *Mac Duff* milliárdosnak a leánya. Miss Mac Duff körülbelül háromnegyed évvel ezelőtt érkezett a Páris közelében levő *Villacoublayba*, ahol *Morane*, a világhírű aviatikus és konstruktor aviatikus iskolát tart fenn, amelyben nemcsak francziák, hanem külföldiek is tanulhatnak röpléni. Körülbelül ugyanabban az időben érkezett a kis francia városba egy angol fiatal ember is, aki azért jött, hogy az aviatikának szentelje magát és aki csakhamar barátságba keveredett a szép amerikai leánnyal. Miss Mac Duff egy kis villát bérelt ki magának, ahol teljes elzárkózottságban élt. Nem érintkezett senkivel, egyetlen látogatója a fiatal aviatikus volt, aki azonban szintén csak ritkán kereste föl, s akkor sem hosszú időre. Egyszer azután a milliárdos leány is megjelent a szintén tanulni kezdte a veszedelmes mesterséget. Vakmerően vezette a gépet, de szerencsésje volt és a legkockázatosabb vállalkozásainál sem történt soha baja. Elérkezett azután június közepe, amikor a fiatal angol aviatikus ismét fölkereste a milliárdos leányt, akinek ezuttal szokatlanul hosszú ideig maradt a vendége. Amikor pedig eltávozott a villából, nyomban el is utazott: a menyasszonyához. Ezt miss Mac Duff mesélte el azoknak, akikkel valamelyest bizalmasabb érintkezésben állott. Ugyanaznap este, amikor az angol aviatikus elutazott, a magára maradt leány mérget ivott. Szobaleánya rettenetes gyötrődés közepette a fürdőszobában találta. Nyomban beszéltették a kórházba, ahonnan azonban — a leány kérésére — Neuillybe kellett szállítani, ahol amerikaiak tartanak fenn kórházat. A szegény leány ugyanis honfitársai közé vágyott. Három héttel tartott az agóniája, mig nem tegnap *meghalt*. Holttestét a párisi konzul vette át és Havren keresztül Newyorkba szállíttatja.

— **Elfogtak egy nyolczszoros gyilkost.** Ohio több városában nemrég rövid idő alatt *nyolcz rablógyilkosság történt*, a többek között egy *Dorian* nevű dúsgazdag kereskedő is rablógyilkosságnak esett áldozatul. *Két diákot gyanúsítottak* a kereskedő meggyilkolásával és bármiként is tagadták a diákok a gyilkosság elkövetését, a *törvényszék halálra ítélte őket*. A diákok a *villamoszáron haláltak meg*. Most kiderült, hogy a *diákok ártatlanul haláltak meg*. Los-Angelesből táviratozzák ugyanis, hogy ott a rendőrség elfogott egy *Helfenstein* Simon nevű embert, aki egy nagy összegről kiállított hamis csekket akart beváltani. A vizsgálat folyamán *kiderült, hogy az ohioi gyilkosságokat Helfenstein követte el*. Az elvetemült ember a gyilkosságokat beismerte.

— **A freiburgi kémkedés.** Berlinből jelentik: A lapok a freiburgi kémkedési ügyben azt az újabb adatot közlik, hogy az ottani tábori tüzérezred ágyuszerterába háromszor törtek be. Az első betörést öt héttel ezelőtt követték el, amikor egy ágyuzárvárt loptak el, amely azonban régen ismert. Akkoriban a tettesek elmenekültek. Három héttel ezután két egymásra következő éjjelen újabb betörési kísérleteket tettek ugyancsak az ágyuraktárba. De az őriárat közeledése megzavarta a betörőket, akik elmenekültek. Az utóbbi napokban Bazelben letartóztatták a betörők egyikét, aki régebben a freiburgi tábori tüzérezrednél szolgált. A *Vossische Zeitung* jelentése szerint egy újabb konstrukcióju irányítókészüléket loptak el a betörők.

— **Nagy sztrájkok.** Római jelentés szerint Genuában, Nápolyban és Livornóban sztrájkba léptek a hajósok és félt, hogy a sztrájk országossá válik. A hajóforgalom már tegnap megbénult, mert még az államtól szubvenziót élvező hajóstársaságok sem képesek személyzet híján a forgalmat rendszeresen főtartani. Livornóból nem indulhatnak el a szállítóhajók Tripoliszba. — *Párisi* jelentés szerint a st.-etiennéi bányatelepek bányászai azt követelik, hogy a szén árának három éven át mutatkozó emelkedésével arányban fizessenek nagyobb napibéreket az egyes bányatársaságok, különben nem kötnek új kollektív bérszerződést, hanem sztrájkba állanak. A bányavállalatok hallani sem akartak a követelésről, s erre a munkásvezetőség elrendelte a szavazást, amely tegnap volt a st.-etiennéi központban. Nem nagyon lelkes a hangulat a sztrájk mellett s így történt, hogy csak csekély többséggel mondták ki a *sztrájkot*. — *Newyorki* jelentés szerint *ötvenkét* nyugati vasúttársaságnak több mint *száz* ezer *vonatvezetője* elhatározta, hogy a mennyiben a vasúttársaságok fizetésemelés és munkaidő leszállítás iránt való követelésüket nem teljesítik, valamennyien sztrájkba lépnek. A vasúttársaságok a követeléseket *nem hajlandók* teljesíteni.

— **Tolvaj cselédleány és a szélhámos hitéritő.** Junius végén *Böhm* Jenő nagykanizsai kereskedőtől cselédje, *Szalapek* Anna 28 éves cselédleány, *több, mint tizezer korona értékű ékszert loptott el és megszökött*. A budapesti rendőrség is nyomozott ebben az ügyben és megállapította, hogy *Szalapek* Anna a lopás előtti napokon sűrűn érintkezett egy *Keil* Gusztáv nevű emberrel, aki évekket ezelőtt *Afrikában volt hitéritő*. *Keil*nek viszonya volt a tolvaj cselédleánnyal s biztosra vehető, hogy a lopáshoz neki is köze van. Kinyomozták, hogy *Keil* Gusztáv Ujpesten lakik a Műhely-utca 2. számú házban. A detektívek *Keil* lakásán kutatást tartottak s meglepő fölfedezést tettek. Találtak két darab különféle igazolványt. Az egyik *halálfejt volt koporsóval* és különféle latin fölírásokkal; azután találtak egy másik igazolványt, amely egy *olasz szabdközműves páholynak volt az igazolványa; egy anarchista társaság bélyegzőjét; azután a szófiai osztrák és magyar konzulátus egy bizonyítványát, amelyből a tartalmat vegyintával kivették és csak a konzulátus pecsétje és a konzul aláírása látható*. Azonkívül megtalálták a konstantinápolyi *Szent József* keresztény kollégiumnak egy hasonló bizonyítvány-blankettáját, amelyen *szintén csak bélyegző és aláírás volt* és végül egy ugyanilyen bizonyítványt az új-török bizottságtól. Megállapították, hogy *Keil* Gusztáv fantasztikusnak látszó okmányait csupán pumpolásra, szélhámosságokra használta, anélkül, hogy valóban anarchistaikkal, vagy bármiféle titkos társasággal állana összeköttetésben. Kinyomozták azt is, hogy *Keil* Lipcsén tartózkodik, ahol egy könyvtárban is alkalmazva és valószínű, hogy a tolvaj cselédleány is vele van. Az illusztrációs szerelmes pár ellen elfogató-parancsot adtak ki.

— **Kazánrobbanás Jászberényben.** Jászberényben végzetes kazánrobbanás történt. *Wellesz* Jenő gépészmérnök és *Oberländer* Mihály gépész egy gépet vizsgáltak. A kazán felrobbant és a robbanás ereje megölte *Wellesz* Jenőt, *Oberländer* pedig könnyebben megsebesítette. A kazánból kitördülő forró víz összeégelte a közelben tartózkodó *Pap* Jánost és *Ujvári* Istvánt. Ujvári sérülései különösen súlyosak, a forró gőz mindkét szemét kitépte. Szigorú vizsgálatot indítottak annak kiderítése végett, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Botrány egy szocialista vezér sirjánál.** A bécsi oltakringi temetőben tegnap szocialdemokrata asszonyok friss virággal ültették tele a meggyilkolt *Schuhmayer* képviselő sirját. Mikor éppen gyomlálták a sirt, arra jött egy temetés és a gyászoló gyülekezetben levő *keresztényszocialisták beismerték a tragikus végű szocialdemokrata vezért*. Több sem kellett a kegyeletes szocialista asszonyoknak, szidták a szentségtörő keresztényszocialistákat, azok meg botokkal estek nekik, *csunya botrány támadt*. A temető alkalmazottai összefutottak, rendőrök is jöttek és véget vetettek a verekedésnek.

— **Szerencsétlenség a közúti vasuton.** Kasselből jelentik: Ma délelőtt a közúti vasut egyik kocsija kisiklott a sínpárból és *teljes erővel nekirobogott egy háznak*. A kocsi teljesen összezúzódott. *Öt utas súlyosan, kettő életveszélyesen sebesült meg*.

— **A fekete himlő Pestmegyében.** Tápíószeléről érkezett jelentés szerint ott néhány hét óta ruthén munkások dolgoznak a közeli Ábrahám-tanyán, akik közül *kilenczen* dr. *Földes* kórorvos kétségtelenül megállapította a *fekete himlőt*. A himlő nem terjedt tovább, de egy munkás belchalt a járványba. Két beteg gyógyulófélben van. — *A fiumei H. Popolo* újság jelentése szerint tegnap Fiumében is újabb fekete himlő eset fordult elő. — A tápíószelői előjáróság részéről a fekete himlőről a következő felvilágosítást adták:

— A fekete himlő csakugyan fellépett a Beregmegyéből jött ruthén munkások között, de dr. *Földes* Mór kórorvos, ugyszintén dr. *Kraicsik* Rezső járásorvos, vármegyei tb. főorvos azonnal meglettek az összes szükségessé vált egészségügyi intézkedéseket. Azonkívül *Desseuffy* Emil főszolgabíró elrendelte az uradalmi tanya elszigetelését. Csendőrök teljesítették ezt a parancsot és az elkülönített Ábrahám-tanyát ma is állandóan öt csendőr őrzi. A lakosság beoltását a legnagyobb pontossággal végrehajtották. Az Ábrahám-tanyán a rutének közt egy *haláleset történt*. A halottat az erdőben temették el. *Még hét beteg van*, ezek közül három megbetegedés *súlyosabb természetű*, négy pedig könnyű lefolyású. Újabb megbetegedés a ragály föllépése óta nem történt.

— **Borzalmas kéjgyilkosság.** Möhrisch-Osrauban borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott kéjgyilkosság foglalkoztatja a rendőrséget. Egyik elsőrangú szállodában bérelt tegnap szobát *Neblie* Alfréd biztosítási ügynök, aki még a délelőtt folyamán lefeküdt és meghagyta a szobapinczérnek, hogy senki se háborgassa, mert legalább estig aludni akar. Délután *Neblie* szobájából a szálloda vendégei *kétségbeesett javeszkelést hallottak*, amire a szálloda személyzetét figyelmessé tették. Az ajtókat zárva voltak. *A cselédség az ajtót betörte*, a mire iszonyu látvány tárult az összesereglett szállodalakók szeméi elé. *Az ágyon egy leánygyermek borzalmasan eltorzult, véres holtteste feküdt, az ablak keresztfáján pedig Neblie lógoott a függöny zsinórjára felakasztva*. A függönyzsinórt hamar elvágták, az eszméletlen biztosítási ügynököt pedig a kórházba szállították. Bár *Neblie* eddig még nem lehetett eszméletre kelteni és kihallgatni, megállapította a rendőrség, hogy *Neblie* Alfréd valamilyen ürügy alatt a szállodába csalta *Bartha* Teréz 12 éves kis leányt, akit ott a *bestiális ember* megbecstelenített és megfojtott. *Kétségbeesett küzdelem* folyt a gyilkos és áldozata között, ami abból látható, hogy az ágynemű össze-vissza volt tépve és dobálva. A gyilkos — mikor a szálloda személyzete ajtaját döngötte — *felakasztotta magát*.

— **Éhségstrájkkal fenyeget a szüffrazsettvezér.** Londonból jelentik: A rendőrbírósg keményen bánt el mrs. *Pankhurst*-tel, a szüffrazsettiek elszánt vezérével, aki önkéntes száműzetéséből visszatért Londonba. Azóta sem maradt veszteg, ő rendezte a legutolsó támadást a Downig-street ellen és a népgyűléseken azóta is lázító beszédeket tartott. A rendőrbírósg arra kötelezte ítéletében, hogy biztosítékul tegyen le 1500 font sterlinget és állítson két kezet, akik egyenként 750—750 font sterling kaucziót adjanak biztosítékul azért, hogy mrs. *Pankhurst* a következő tizenkét hónapon át jól fogja magát viselni. Ha ez ellen vét, az egész biztosítékot elveszti ő is, a két kezes is, ha pedig nem teszi le a kaucziót és nem talál két megfelelő kezet, akkor *nyomban fogsáru vetik három hónapra*. Az ítélet kihirdetése után mrs. *Pankhurst* fenhéjazóan tudatta a rendőrbíróval, hogy eszeágában sincs kaucziót letenni, kezeiket nem állít és ha börtönbe huzozzák, *azonnal megkezdi az éhségstrájkot*.

— **Öngyilkos varróleány.** Kassáról jelentik: *Prax* Anna 19 éves varróleány, *Prax* Anna urasági házvezetőnő leánya, ma revolverrel mellbelötte magát és meghalt. Az öngyilkos leány néhány hónappal ezelőtt Budapestre ment, de az utóbbi időben irt anyjának, hogy nincs melegegdedve állásával és kérte, hogy jöjjön érte. Anyja tegnapelőtt reggel haza is hozta Kassára, itt azonban a leányon buskomorság, szomorság mutatkozott. A leány egész nap sirt és bánatának okáról nem akart nyilatkozni. Anyja csak annyit tudott meg, hogy a leány Budapesten megismerkedett egy kereskedőegéddel, aki rövid ismeretség után eltűnt. Valószínű, hogy szerelmi csalódás kergette halálba a leányt. Levelet nem hagyott hátra.

— **Egy szakácsnő szélhámoskodásai.** A bécsi rendőrség ma letartóztatott egy leányt, aki szédlegesének rendkívüli módjával kelt feltűnést. A leány mindenütt *Görlei* Róznának mondta magát, azt állította, hogy *orvostanhallgató* s a napokban királyi kintüntetéssel fogják orvosdoktorrá avatni. A leánynál sok nyomtatott meghívót is találtak a sub auspiciis regis történő felavatásra. A fiatal leány sok embert leprecsalt és kifosztotta őket. A rendőrség megállapította, hogy *Hummel* Róznának hívják, valódi foglalkozása *szakácsnő*. A szélhámos leányt átadták a bíróságnak.

FŐVÁROS

(A főváros kölcsöntörlesztése. A kölcsöntörlesztéseknél a fővárosnak joga van a kölcsönkötelezvényeket a sorsolási tervben megállapított módon tartandó sorsolás alapján névértékben visszafizetni vagy pedig névértékben alul történő visszavásárlás útján törleszteni. A százezeres francia kölesönnek folyó évi május 1-én esedékes törlesztő részlete kötelezvény-visszavásárlás útján került kiegyenlítésre és ennek következtében a főváros a 420 frankos kötelezvényeket 62 frank 17 centimmal olcsóbban vásárolta vissza, amiáltal 61.983 frank tökenyereséget ért el. A tanács tegnap tartott ülésében ezt az eredményt jóváhagyólag tudomásul vette.

(Kereskedelmi alkalmazottak a főpolgármesternél. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének radikális pártja a mai napon száztárgy küldöttséggel jelent meg dr. Heltai Ferenc főpolgármester előtt, hogy az egyesületi ügykezelésben felmerült sérelmek miatt orvoslást kérjen. A küldöttség szóoka, dr. Král Vilmos ügyvéd azt kérte, hogy a hatósági eljárásban a párt bizalmi férfiai meghallgatassanak és a vizsgálat gyorsan és pártatlanul folytassák le. Az átnyújtott kérvényben kiemelte, hogy az egyesület elnöke, dr. Vázsonyi Vilmos az ügykezelésbe nem folyt be és így a panasz ellene nem irányult. Dr. Heltai Ferenc főpolgármester átvette a kérvényt és kijelentette, hogy rajta lesz, hogy a vizsgálat gyorsan és pártatlanul legyen lefolytatva. A sérelmeket nem ismeri és így állást nem foglalhat, de azon reményének ad kifejezést, hogy becsületbe vágó dolog nem történt és így a bírók pártatlanul a béke kijuttatásával orvosolhatók lesznek.

(Adókövetés. A VI. kerületi adókövető bizottságok működésével egyidejűleg a demokratapárt is megnyitotta adóirodáját a kerületben adófelügyelők számára. Az adóiroda, amely a központi demokratapárt helyiségében: V. Teréz-körút 7. szám alatt van, díjtalanul áll az érdeklődők rendelkezésére és az adófelhasználásokat a feltek névében elvégzi.

(A rózsadombi gyermekszanatórium. Szekula Gyula bizottsági tag a költségvetés közgyűlési tárgyalása alkalmával a Rózsadomb és környéke érdekességének azt az óhaját fejezte ki, hogy a Rózsadombra tervezett gyermekszanatóriumot máshová helyezték el. A közgyűlés ezt a kívánságot tárgyalásra kiadta a tanácsnak. A tanács tárgyalta is a sanatóriummal, de a tárgyalások nem vezettek eredményre, mert a sanatórium nem kényszeríthető arra, hogy máshol építkezzen. A tanács most értesítette az érdekeltet, hogy a sanatórium az eredetileg tervezett helyre fog épülni.

(A közraktárak kibővítése. A főváros egyik legutóbb tartott közgyűlése tudvaleg elhatározta, hogy a közraktárakat a IX. Gyáli-úton építendő és százezer métermázs gabonaforgalom befogadására alkalmas új raktárral kibővíti. A kibővítéssel a fővárost terhelő 500.000 korona költséget is megszavazta a közgyűlés. Dr. Vita Emil tanácsos előterjesztésére a tanács elhatározta, hogy az építkezéseket sürgősen megkezdeti és e célból elrendelte az ajánlati tárgyalások kiírását.

(Új ragály-pavillon. Az orbáncos betegeket ez idő szerint a Szent István-kórház gyermekosztály pavillonjában ápolják, de ezt az állapotot a betegség veszedelmes fertőző természete miatt tovább fenntartani nem lehet. Évekkel ezelőtt tett előterjesztések alapján elkészültek a szükséges tervek és az év folyamán a közgyűlés el is határozta, hogy az új orbánc-pavillont megépíti a Szent István-kórház területén 500.000 korona költséggel. Az országos közegészségügyi tanács észrevételei alapján módosított tervek már a belügyminiszternél vannak jóváhagyás végett. Miután ez az építkezés is a legsürgősebbek közé tartozik, a tanács elhatározta, hogy a tervek leírkezése után nyomban megkezdik az építkezést.

(Köztisztaság. A köztisztasági bizottság má délelőtt Rényi Dezső tanácsos elnöklésével ülést tartott. Előadó Brandt Lajos fogalmazó volt. A bizottság mindenképp az 1913-14. évekre szükséges hófuvarozó fogatok biztosítása iránt hirdett nyilvános versenytárgyalást tartotta meg és a beérkezett ajánlatok közül a legolcsóbbat fogadta el. Ezután az V. és IX. kerületek külterületeinek a köztisztasági övezetbe való bevonása iránt tett javaslatot a tanácsnak. Ezzel a pesti oldal egész területe bevonatik a köztisztasági körzetbe. Végül a köztisztasági hivatal, a szemétszállító és feldolgozó üzem és a fuvartelep 1914. évi költségelirányzatához járult hozzá a bizottság.

KÖZIGAZGATÁS

A polgármesterek vasuti jegye. A kereskedelmi miniszter a polgármesterek részére kedvezményes vasuti bérletjegyeket engedélyezett és egy elsőosztályú vasuti bérletjegy árát háromszáz koronában állapította meg. A polgármesterek körében most mozgalom indult meg azért, hogy küldöttséggel mondjanak köszönetet a miniszternek a régóta óhajtott kedvezmény megadása iránt. A küldöttség még a nyár folyamán fog tisztelegni a miniszternél.

Alispán és tanfelügyelő afférja. Székesfehérvár közigazgatási bizottsága tegnap tartotta július havi ülését. Szűts Jenő alispán súlyos vádakkal illette a közgyűlésen Schaller Flóris kir. tanfelügyelőt, neki tulajdonítván, hogy a vértessacsai ref. iskola elvezítette az államségélyt, azáltal, hogy a tanfelügyelő téves és rosszakaratu információt küldött a miniszteriumba erről az iskoláról. Községi bizonylatokkal kimutatta az alispán, hogy a nevezett iskolának nem 9-14. növendéke volt, mint ezt a tanfelügyelő jelentette, hanem 20-23 és kijelentette, hogy a tanfelügyelő félrevezette a minisztert, amikor azt állította, hogy a hitközség nem akar új iskolát építeni. Kéri a bizottságot, juttassa egy a miniszterhez intézendő fejtálcában kifejezésre, hogy a tanfelügyelő tévesen informálta a miniszteriumot. Schaller Flóris tanfelügyelő igen éles hangon felelt az alispánnak és kijelentette, hogy tudomása van arról, hogy a vértessacsai iskola a szomszéd községek iskoláiból kölcsön kért növendékeket, hogy ily módon megszerezze az államségély elnyeréséhez megkívánt számú hallgatót. Csupán kimélelőből nem tett bűnvádi feljelentést az iskola vezetői ellen. A kiélezett vitának a főispán azzal vetett véget, hogy bezárta a vitát és indítványozta, hogy küldjenek ki egy bizottságot, a tényállás felderítése végett. Ezt az indítványt el is fogadták.

Petrovics főszolgabíró fegyelmi. Makói jelentés szerint Csanád vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartott ülésén foglalkozott Petrovics Mihály battonyai főszolgabíró ügyével. Petrovics Mihály hivatalosan három hónapi szabadságon van, tényleg azonban rengeteg adósságai miatt úgy utazott külföldre, hogy többé nem is tér vissza hivatalába. A közigazgatási bizottság Tarnay Ivor főjegyző indítványára Petrovics Mihály ellen elrendelte a fegyelmit megelőző vizsgálatot, mert a főszolgabíró olyan adósságokat csinált, amelyek állásával összeférhetetlenek.

EGYESÜLETEK

(A Postamesterek és Kiadók Országos Egyesülete, ugyszintén a postamesteri kar Segélyező és Nyugdíj-egyesülete most tartotta rendes évi közgyűlését. A segélyező és nyugdíjgyűlés közgyűlésén Bene Róbert posta- és táviró főigazgató elnököl. A tetszéssel fogadott elnöki jelentés után Obadich János titkár a választmány évi jelentését, Polesznyák János könyvelő a pénztári jelentést terjesztette elő. A napirend utolsó tárgyat a tisztújítás képezte, e tárgyban azonban a közgyűlés úgy határozott, hogy a régi tisztviselői kart kérte fel, az alapszabályok megerősítése után összehívandó rendkívüli közgyűlésig mandátumának megtartására. A Postamesterek és Kiadók Országos Egyesületének közgyűlésén Kovács Lajos elnököl. Bedy Mihály a közgyűlés élénk helyeslése mellett tette szóvá azt a körülményt, hogy a kormány a már egyszer megadott féláru vasuti-jegy kedvezményt legutóbb ismét megvonta a postamesterektől. Szalay Ottó a kiadó-kérdés mizériáit ismertette, Bencze Ambrus a munkásbiztosító pénztár zaklatásait tette szóvá, majd Krisztinkovics József alelnök terjesztette elő jelentését. Pejesik Rezső pedig a titkári iroda működését ismertette. Az összes jelentéseket a közgyűlés egyhangulag jóváhagyta. A napirend utolsó tárgyat az általános tisztújítást, az ősszel összehívandó rendkívüli közgyűlésre halasztották.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Nyári szünet a törvényszéken. A napokban kezdődött meg a törvényszéken a nyári szünet. Az esküdtbíróság több mint két hónapig nem tart tárgyalást, egészen szeptember 14-ig. Dr. Balogh György kuriai bíró hétfőn kezdte meg szabadságát, távolléte alatt júliusban dr. Langer Jenő táblabíró, augusztusban pedig dr. Barát Zoltán táblabíró lesz a helyettese. A királyi ügyészség vezetője dr. Selley Barnabás főügyész helyettes szeptemberben kezdi meg szabadságát és ezalatt dr. Gesztli Andor főügyész helyettes fogja helyette-

síteni, aki most megy szabadságra. A vádtanács elnöke júliusban dr. Langer Jenő táblai bíró lesz, aki ezután nyolcz heti szabadságra megy. Augusztusban és szeptemberben dr. Barát Zoltán táblai bíró, majd dr. Kiss István táblai bíró lesz a vádtanács elnöke. A büntető járásbíróság elnöke, dr. Janniczky Gyula táblai bíró hétfőn kezdte meg nyolcz hétre terjedő szabadságát, távolléte alatt dr. Wiener Sándor járásbíró lesz a hivatal főnöke. A főtárgyalási tanácsok közül augusztus 18-ig, míg a törvénykezési szünet tart, csak kettő fog működni. Amíg a szünet tart, csupán a rabos ügyek s egyéb sürgős ügyek kerülnek tárgyalásra.

§ A képviselő ur választója. Schwarz József kereskedősegéd néhány héttel ezelőtt felhívta telefonon Almay Olivér képviselőt. A kereskedősegéd telefonon magát dr. Epstein orvosnak adta ki és elmondotta, hogy a képviselőnek egy szegény vidéki választója jár nála súlyos gyomorhajával. Arra kérte a képviselőt, hogy adjon a beteg választójának utiköltséget, hogy hazamehessen. Almay — jószívű ember — magához kéréte az állítólagos választót és 20 koronát adott neki. A kereskedősegéd turpissága pár nap múlva kiderült és letartóztaták őt. A bíróság ma tárgyalta ezt a bűnügyet és Schwarzot hat hónapi börtönrre ítélte.

§ A Lukács-Dégy-pör a királyi táblán. A Lukács-Dégy-pör aktáit a büntetőtörvényszék már fölterjesztette a királyi táblához. A királyi ügyészség a szóval bejelentett főbebeszést illetőleg semmisségi panaszát írásban nem okolta meg.

§ Végzés a Pallós-ügyben. A vizsgálóbíró 1913. július 12-ének délelőtti kilenc órájára szakértői szemlét rendelt annak a megállapítására, hogy Pallós ügylet milyen tőkével kezdte; abba az évek folyamán milyen tőkét fektetett bele; milyen volt az üzlet fejlődése, illetve hanyatlásának folyamata; a hanyatlást és a későbbi teljes leromlást a terhelte cselekvésén kívül eső okok idézték-e elő; milyen volt a terhelte vagyon státusa a nagymérvű visszaélések kezdetének idejében; valódi-e vagy hamis-e a mérleg, amelyre Pallós Ignác a Prager Escompt Gesellschaft cégnél hitelt eszközölt; milyen volt vagyon helyzete a terheltekné a eső megnyitáskor és mikorra esik a fizetési képtelenség időpontja; lehetett-e a terheltekné vagyon helyzete mellett kilátása arra, hogy összes veszteségeit pótolja; fenforognak-e a család vagy vétkes bukás tényállásának elemei. Szakértőknek megidéztek: Eichenwald Gyula és Kazal Károly szakértőket. A szakértői szemléhez megidéztek az összes érdekeltet, védőket, továbbá a esőtömegmondnokat.

§ A cigarettagyáros szélhámosossága. Berlinből jelentik: Koghen berlini cigarettagyáros fejedelmi estélyeket rendezett, színházat bérelt ki előadás céljaira, mindehhez szükséges pénzt persze családok révén tudta előteremteni. Közel 600.000 márkát esalt ki hiszékeny német emberektől és azután megszökött. Párisban elfogták és ma kezdődött meg pörének tárgyalása a berlini törvényszék előtt. Koghen 1909-ben minden pénz nélkül nyitotta meg első berlini „gyárát” összesen 2500 cigarettával, melyet anyjától kapott ajándékba. Csakhamar más üzleteket nyitott, úgy, hogy rövidesen egy főüzlete és négy fiókja volt. Főüzletét 1911. szeptemberében rendezte be olyan helyiségben, melynek évi bére harminczkétezer márká volt. A kihallgatások során kiderült, hogy főüzletének megnyitása alkalmával barátai részére egy szállóban lakomát adott, mely 1700 márkájába került. Egy szolid berlini cégtől szerezte be világírű orosz cigarettáit, sőt kiderült az is, hogy az udvari szállítói címre aspirált. Koghen után vadlelt társait hallgatták ki. Egik közülök, egy Gelhorn Márk nevű kereskedő, nagyon kalandos multra tekinthet vissza. Fiatalon Newyorkba került, vizsztatért Németországba, majd kivándorolt Afrikába, ahol aranyásással állítólag nagy vagyont szerzett. Jacobowitz vádlott után ismerkedett meg Koghennel és pénzkölcsönt közvetített neki. A vádirat szerint „pénzügyi tanácsosa” volt a Koghen-vádlottnak, de a vádlott ezt tagadja. A tárgyalás több napot vesz igénybe. Kihallgatnak vagy negyven tanut.

SPORT

(Siófok. A második nap programján a meeling chief eventje: a 10.000 koronás Siófoki nagy gátverseny foglal helyet. Ez a gátkonkurrenca mint egy alteregója a Schönaui diinak. Startjánál oly háromévesek jelennek meg, melyek még zászlók közt nem szerepeltek s így az istállóhírek után lehet valamelyest az ugrótalentumokra következtetni. Ezek után menve, Dallos, Rama, a Szemere-crack és Vorwärts lennének azok a lovak, a melyeknek elől kellene végezni. Azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni Great Britaint sem. A többi futam is egytől-egyig népes mezőnyt fog start-hoz gyűjteni s így lesz bő alkalom a kombinációra. Jelöltjeink:

- I. Sirene—Péter—Robot.
- II. Dallos—Szemere-ist.
- III. Taban—Royal Mail—TouTou.
- IV. Apoplexy—Blériot.
- V. A Sport—Dalnok—General.

( ) 19 kilométer egy óra alatt. A világhírű francia távfutó: *Bouin*, vasárnap Stockholmban a Stadion-pályán egy órás versenyt futott és ezen megdöntötte úgy az amatőr *Schubb* 18 kilométer 741 méteres világrekordját, mint *Watkins* profeszionista 18 kilométer 878 méteres világrekordját. *Bouin* egy óra alatt 19 kilométer 21 métert tett meg.

( ) A MASz—MOTESz nem fuzionál. A MASz atlétikai szakosztály tegnap este tartott ülésén tárgyalta a MOTESz javaslatát a két szövetség egyesülésére nézve. A szakosztály dr. *Stankovich* Szilárd elnök indítványára kimondotta, hogy a javaslatot nem tartja alkalmasnak a tárgyalásra és napirendre tért fölötté.

( ) A folyambajnokság. A magyar folyambajnokságot, mely július 10-ére volt kitűzve, bizonytalan időre elhalasztotta a Magyar Uszó Szövetség, mert alig hihető, hogy a mai 8—9 fokos dunavízben akár csak egy uszó is végig bírja uszni a körülbelül 1 óra hosszat tartó 9 kilométeres versenyt. A verseny későbbi idejéről és körülményeiről a szövetség annak idején úgy a hírlapok, mint az együletek révén is értesíteni fogja a bajnokságra benevezetteket.

KÖZGAZDASÁG

A jegybank állása. Az Osztrák-Magyar Bank ma tette közzé július 7-éről kelt kimutatását. A kimutatás szerint a jegybank állása kissé megjavult, mindössze az azonnal esedékes tartozások emelkedtek 10,935.000 koronával. Adóköteles bankjegy 81,805.000 koronával kevesebb volt forgalomban, mint a legutóbbi kimutatásban. A bank állása ez volt:

Bankjegyforgalom 2.315.227.000 (— 82.670.000 kor. Erczkészlet 1.525.081.000 (— 866.000) kor. Váltótárca 904.517.000 (— 56 millió 379.000). Lombardkölesönök 232.092.000 (— 1.523.000). Azonnal esedékes tartozások 252.292.000 (+ 10 millió 935.000) kor. Adóköteles bankjegyforgalom 190.145.000 (— 81.805.000).

Magyar záloglevél Londonban. Ismeretes, hogy a Belvárosi Takarékpénztár ötszázalékos záloglevelek kibocsátását határozta el. A takarékpénztárnak ez az új típusú záloglevele nemcsak belföldön, hanem a külföldön is nagy rokonszenvvel találkozott, amire vall az is, hogy a takarékpénztár — értesülésünk szerint — Londonban több millió korona értékű ötszázalékos záloglevelet helyezt el.

Milliószázalékos fizetésképtelenség. Hamburgból táviratozzák: Hamburg egyik legnagyobb és legrégebbi kávé-czége. *Stucken* és *Andresen*, fizetésképtelenséget jelentett be. A passzívák kilencz millió márkára rugnak, az aktívák öt millió tesznek ki. A cég, mely Mexikóban és Quatemalában nagy kiterjedésű kávéültetvények fölött rendelkezik, már évekkal ezelőtt fizetési zavarokkal küzdött s a mostani nemzetközi gazdasági válság végleg lelőtte.

A Hungária Biztosító új cégvezetői. A Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság f. hó 8-án megtartott igazgatósági ülésében *Billitz Ottó*, *Elek Manó* és *Hajdu Hugó* osztályfőnököket cégvezetőkké nevezte ki.

Malomipari ügyek. A Magyar Fővárosi Malomgyűlés a napokban tartotta XVI. évi rendes közgyűlést *Langfelder Ede* egyesületi elnök vezetésével. Az előterjesztett évi jelentés bevezetésében foglalkozik a magyar, kivált a budapesti malomipar nehéz helyzetével és kifejti, hogy a malomüzlet természeténél fogva a gazdasági viszonyok módosítását is meg fogja követelni és remélhető, hogy ez az alkalom meg hozza majd finom lisztünk számára a kívüli lehetőséget. A jelentés felemlíti, hogy az egyesület belépett úgy a kereskedelmi és iparkamarák és az ipari érdekképviseletek által alakított, valamint a mezőgazdasági érdekképviseletek által létesített vámpolitikai központokba, ugyancsak tagja a földművelésügyi miniszter által a vámpolyekben való véleményadásra szervezett kül-

forgalmi tanácsnak is. Az egyesület az elmúlt évben is foglalkozott a haláskörébe tartozó összes közérdekű ügyekkel és minthogy a kormány nem volt hajlandó nagyobb szabású munkásszakiskola költségeit viselni, a malomipari két érdekelttség vállalta magára a két tanfolyamra előirányzott költség fedezését is. Végül az egyesület rendes tevékenységét vázolja részletesen a jelentés, amelyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett, a zárószavakat jóváhagyta, a költségelőirányzatot megállapította és számvizsgálókul *Haggenmacher Róbert*, *Katona Zsigmond* és *Waigand Ferencz* igazgatókat választotta meg.

A hajlított fabutor-kartel eredménye. A Mundus hajlított fabutorgyárak részvénytársasága az utóbbi években veszteséggel zárta le az üzletét, ugy, hogy nem tudott részvényeseinek osztalékot fizetni. Most a vállalat június 30-án lezárt üzletével kedvezően alakul ki, minek következtében az idén osztalékot fog fizetni a Mundus. Valószínű, hogy 5%-os osztalék kerül kifizetésre.

Az Általános Textilvállalat felszámol. A napokban öngyilkossá lett *Vajda Jenő* vállalata, az Általános Textilvállalat rt. ki fogja mondani a felszámolást. A társaság néhány év előtt *Weisz Samu* és fia lévai cégéből alakult át részvénytársasággá a Magyar-cseh iparbank közvetítésével, s addig nem is volt baj, míg a bank meg nem vonta a vállalatot a hitelt, s így a virágzó vállalat — természetesen — bajba került s mindinkább veszteséggel dolgozott. A részvénytársaság vezérigazgatója látván a bajokat, öngyilkos lett. A vállalat igazgatósága most elhatározta, hogy a legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlésen indítványozni fogja a részvénytársaság felszámolását.

Magyar liszt Szerbiában. A szerb kormány megbízottai budapesti malomokkal tárgyalnak 500—600 vagon liszt megvételre végett. A szerb kormánynak 4, 5 és 6 számú lisztre van szüksége a hadsereg részére. Több nagy budapesti malom érdeklődik az üzlet iránt s egy-két nap múlva meg is kötik a szerbekkel az üzletet.

Vicinális-ügyek. A kisküküllői helvi érdekű vasút villamosítása érdekében tárgyalások folynak a vasutársaság és a Kisküküllőmegyei Földgazdatisztviselő r.-t. fő részvényese, az Auer-társaság között. A vasuti vonal államosítását az erdélyi földgazdatisztviselő felhasználásával tervezik. Az elektifikációsra vonatkozó terveket az Auer-társaság már elkészítette és kilátás van rá, hogy az első magyar földgáz-elektromos vasút meg is fog valósulni. A Kisküküllői helvi vasút vonalának 113 kilométer a hossza és részvényei az Agrár-bank birtokában vannak. A belényes-vasköhi vasút, amely az ország egyik leglukratívabb vicinálisja, a Magyar Vasuti Forgalmi r.-t. birtokába került. A Forgalmi r.-t. — hír szerint — a Wiener Bankverein-től vásárolta meg az elsőbbségi részvények többségét, a brüsszeli Banque Belge-nek is vannak társaságában belényes-vasköhi vasutársaság részvényei. Előreláthatólag a részvénytársaság üzemvezetésében is a közel jövőben személyi változások várhatók. A drávavölgyi vasút vonalának Szentmihályfától Szigetvárig való meghosszabbítása tárgyában a környék érdekeltejei a napokban értekezletet tartottak, melyen kimondták, hogy a közszégi hozzájárulások vétele után a vasút meghosszabbítása végett lépéseket fognak tenni. — A kereskedelmi miniszter a Nyiregyháza-vidéki kis vasutak vonalának Dombbrád állomásától az államvasutak Kisvárdai állomásáig, továbbá Balsa állomástól Rakamaz állomásig s végül Nyiregyháza belterületéről a tanyákig haladó vasutvonalakra az előmunkálati engedélyt megadta.

A fegyvergyár görögországi szállítása. A háboru egyes vonatkozásaiban igen jó hatással van a mi löszergyárainkra is. Fegyvergyárunk, a Magyar Fegyver- és Gépgyár r.-t. legutóbb 300.000 darab puskát adott el Görögországnak igen jó árák mellett.

Vasuti forgalom-változások. A bosznia-hercegovinai orsz. vasutak újbóli értesítése szerint a doboj—tuzlai vonalra csak Bosznapetrovozellőig lehet árukat felvenni és mivel hidrongálás miatt Bosznapetrovozellő—Tuzla—Sininhan között a forgalom szünetel, ez utóbbi vonalrészre küldemények nem Karanovácra, hanem Gracnanezra vehetők fel. A Máv. igazgatóságától vett értesítés szerint a román kir. állampasutak július 8-tól kezdve a Verestoronyon át irányuló személyforgalom lebonyolítására a 145. és 146. sz. Cfr. vonatokat helyezte forgalomba és lehetséges, hogy a 146. Cfr. vonat a 6102. a 145. Cfr. vonat pedig a 6103. számú vonatnak nyerne csatlakozást. A Lemberg—podvoloczyskai vonalon Zloczow—Tarnopol állomások közt még előreláthatólag öt napig tartó forgalmi szünetelés miatt a Tarnopol—podvoloczyskai vonalra és azon túl fekvő állomásokra, valamint a Borkio—Vielkio—Krzimalow vonal állomásaira rendelt gyorsára, gyorsan romlandó és határidős küldemények a Tarno-

pol—Kopicincei segélyutirányvon át továbbítandók. Felvett áruk szállítási illetéke a tényleg befutott utvonat szerint számítatik fel. *Hluboczek—Vielkio—Tarnopol* között a 11., 12., 17., 18., 203. és 204. számú vonatok átszállás nélkül közlekednek. A többi személyvonatok egyrészt Lemberg—Zloczow, másrészt Tarnopol—Podvoloczyska között közlekednek.

Uborkaszállítás Nagykorösön. Nagykorös-ről jelentik: Bár a folytonos esőzések nem igen kedveznek az uborkaérésnek sem, mégis óriási mennyiségben kerül az uborka a piacra. A helybeli kereskedőkön kívül, akik élénk üzleti összeköttetésben állanak a külfölddel, ez idő szerint mintegy 40 galicziai kereskedő szállítja innen az uborkát a felvidékre és Galicziába. A termelők 14—16 koronát kapnak métermázsankint, ami az óriási termés mellett nagy bevételt jelent a termelőknek. A napi bevételek mintegy 30—40.000 koronára tehetőek. Naponként 15—20 vagon uborkát szállít el a vasút. Nagyon kívánatos volna, hogy ellásson az eső, ami megjavítaná az uborka minőségét.

Gyapjuárverés. A gyapjuárverés ezidei sorozata ma nyílt meg nagy számban megjelent vevők jelenlétében, kiválóan élénk hangulat mellett. Árverés alá került 5939 zsák kitűnően sikerült usztított és szennyes gyapju, melyekből 4550 zsák adott el. Főérdeklődést keltettek erős szálú középminőségű gyapjuk, melyek háttomosásban mintegy 5 százalék, szennyesben mintegy 10 százalékkal magasabb árakon keltek el a tavalyi árverésen fizetett áraknál. Nagy kereslet volt keresztezett és zigava gyapjukban, melyek a tavalyinál egészen 20 százalékkal magasabb árakon keltek el, ugyancsak lefontosabb posztógyapjukban, melyekért teljes tavalyi árat fizettek.

Új tengeri hajók és hajójáratok. Fiuméből jelentik: Az Ungaro Kroata részére a newcasteli Neptun hajógyárban épülő kétcsaváros Visegrád és az aberdeeni „Russel”-féle hajógyárban épülő Spárta nevű személyszállító gőzösökét tegnap vízbocsájtották. Az igazgatóság a 18 tengeri mérföld sebességgel haladó Visegrád gőzöst a dalmáciai vonalra osztja be, miáltal a kattarói menetidő lényegesen megrövidül, az egyik így felszabaduló dalmáciai hajót pedig az anconai vonalra teszi át, melynek menettartama szintén csökkenni fog. A Spárta viszont az albán-görög viszonylatban közlekedik.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védelem a következő fizetésképtelenségeket jelent: *Frenkl Lipót* Budapest, Nagymező-utca 36., *Farago Marianna* Budapest, Fő-utca 18., *Berger Henrik* Temesvár, *Maiszky Sándor* Szeged, *Hirschler Márk* Vasas.

Kivonat a hivatalos lapból

— Julius 9. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter *Gvukits Kálmán* körösényi járásbírói díjokat a világi járásbírói díjokká, *Szalay István* budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki díjokat a rétsági járásbírói díjokká, *VIII. fizetési osztályba* sorozott pénzügyi felügyelők létszámából *Schuster Albert* Pozsonyban, ebben a minőségében és jelen állomáshelyén való meghagyása mellett, a VII. fizetési osztályba:

a kassai ítélőtábla elnöke dr. *Bernáth István* kassai lakos, végzett joghallgatót a kassai ítélőtábla körületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter dr. *Kozma Aladár* monori járásbíró, saját kérelmére, törvényszéki bírói minőségben a pestvidéki törvényszékhez, *Déner Miklós* lipótvári járásbírói díj iródatisztelet a sátoraljai járásbírói díjhoz, *Kovács Ferencz* rétsági járásbírói díjhoz, *Horváth János* turóczenyémtoni járásbírói díjhoz helyezte át.

a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Bodor Aladár* fehértemplomi állami főgimnáziumi r. tanárt, a székesfehérvári állami főgimnáziumhoz, *Haszlinger József* székesfehérvári állami főreáliskolai r. tanárt a szombathelyi állami főreáliskolához, dr. *Nagy László* temesvári főreáliskolai r. tanárt a zombori állami főgimnáziumhoz, *Xantus Gábor* zombori állami főgimnáziumi r. tanárt a temesvári állami főgimnáziumhoz; a nagyváradi főügyész a vezetése alatt álló főügyészségnél alkalmazott *Farkas Jenő* hivatalosolgát, saját kérelmére, a gyulai ügyészséghez helyezte át.

Felelős szerkesztő

DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ

Kiadó-tulajdonos:

Magyar Ujságkiadó Vállalat

Igazgató: ERDŐS ARMAND

zeten szilárd v
lattal szemben
tattak, valamiv
kóztak el, mivel
tartózkodók vo
Mindössze min
Áraknál 5—7½
eladási ár 11.4
buzáért, a lego
raktár-buzáért,
5 fillérrel drág
lárd. Forgalom
áron, 700 q uj
q zab 9.17½—
7.80—8.— kor
mai üzlet az e
latalni jóval m
forgalom folya
vidékről és Cs
ami a kulisszt
vásárlásokra 6
szilárdult az ir
folyamok. A d
az árfolyamok
azonban újra
lathoz viszonyl
tőberi buza tíz
az októberi ro
három fillérrel
tengeri három

Buza. Tiszta
k. 22.70 k. 1500
Fejérmegyei: 40
100 q 78 k 22.3
Felsőmagyar: 1
76.3 k 22.30 k.
76.8 k 22.10 k

— Nagy
elvezített idő
— Talán
— Lehet
— Ah,
szintén sarka
nek, barátai
vele. Ön műv
ön soha sem
— Gond
— Meg
sültség sugal
nyához köti,
vagy mint a
nek oka az,
mint hallom
volt.

— Rón
nyerte.

— Csuj
művet hagy

— Fiára
szetre nézve.

— Mit

— Atyá
dolgozott tő

— Miér

— Nem
sugallás, a g

ön imént na
hiányoztak,

mely elbátor
szerecsétem

mat, kit bál
csapás bevég

lyek közöm
sága előkészi

— Szer
ön atyja em

TŐZSDÉK

Gabonatőzsde

Budapest, július 9. A készáruipiaczon kifejezetten szilárd volt ma az irányzat. Mérsékelt kínálat mellett szemben a málmok elég jó vételkedvet mutattak, valamivel jobb árak fizetése előtt sem zárkóztak el, mivel azonban az eladók meglehetősen tartózkodók voltak, korlátolt maradt a forgalom. Mindössze mintegy 10.00 q buza kelt el a tegnapi árnál 5—7½ fillérrel drágábban. A legdrágább eladási ár 11.40 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 10.65 korona 76 kilós raktár-buzáért. Egvéb gabonaneműek közül a rozs 5 fillérrel drágább, a zab változatlan, a tengeri szilárd. Forgalomba került: 800 q rozs 8.35 koronás áron, 700 q újroz 8.50—8.55 koronás áron, 200 q zab 9.17½—9.35 koronás áron, 3300 q tengeri 7.80—8. koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet az esős időre szilárdan és a tegnapi zárlatnál jóval magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán élénk kereslet támadt, mert a vidékről és Csehszágából is érkeztek esőhírek, ami a kulisszt és a helyi spekulációt véleményes vásárlásokra ösztönözte. Ezért csak még jobban szilárdult az irányzat és tovább emelkedtek az árfolyamok. A déli tőzsdén csendes volt az irányzat, az árfolyamok mérsékeltén gyöngültek, utóbb azonban újra emelkedtek kevésbé. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza tíz fillérrel, az áprilisi buza öt fillérrel, az októberi rozs nyolc fillérrel, az októberi zab három fillérrel, júliusi tengeri hét fillérrel, az új-tengeri három fillérrel emelkedett.

A készáruipiaczon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 100 q 79 k 22.80 K, 200 q 79 k 22.70 K, 1500 q 79 k 22.85 K, 500 q 78 k 22.80 K. Fajérmegyei: 400 q 79 k 22.50 K, 150 q 78 k 22.50 K, 100 q 78 k 22.30 K. Pestvidéki: 200 q 78 k 22.70 K. Felsőmagyar: 100 q 79 k 22.50 K. Kalocsai: 1200 q 76.3 k 22.30 K. Raktári: 580 q 78.3 k 22.40 K, 640 q 76.8 k 22.10 K. Rozs: 500 q 16.70 raktár. T-árpa:

150 q 16.20 K ppar. Zab: 100 q 18.70 K kpf., 100 q 18.35 K kpf. Tengeri: 200 q 15.80 K, 100 q 15.70 K, 400 q 15.60 K kocsira, 100 q román 16.—K vagonba, 700 q román 15.80 K vagonba.

A határidőpiacon köttetett déllet:

Buza április 11.74—86—85, Buza október 11.29—30—27—36—34, Rozs október 8.99—96—9.04—8.96—9.01—9.00, Zab október 8.55—54—60—55—57. Tengeri május 7.26—27—25—31—29, Tengeri július 7.65—68 67, Tengeri augusztus 7.82—81—90—89.

Zárlat 1 órakor:

Buza április 11.85—86, Buza október 11.34—35, Rozs október 9.00—01, Zab október 8.57—58, Tengeri május 7.29—30, Tengeri július 7.67—68, Tengeri augusztus 7.89—90.

Bécs, július 9. Buza szilárd. Tiszavidéki 11.45—12.—, Morvavölgyi 9.60—10.10. Tót felvidéki 10.50—11.—, Délvasutvidéki 10.50—10.95. Rozs szilárd. Tót felvidéki 8.80—9.10. Pestvidéki 8.80—9.10. Délvasutvidéki 8.75—9.—, Különféle magyar 8.75—9.—, Osztrák 8.55—8.80. Árpa üzletelen. Tengeri jól tartott. Zab kedvetlen. Időjárás eső.

Értéktőzsde

Budapest, július 9. Nyugodtan indult az előtőzsdén a mai üzlet, mivel a külpolitikában jelentékenyebb változás nem volt. A romániai csapatszállítások és az orosz próbamozgósítás lebonyolításra ösztönözte a hausse, azonban a piac alig vevőképessége elég jó volt, az áruívó ezért alig 1—2 koronával esökkent. Kisebb helyi és bécsi fedezések nyomán azonban az árvesztés a zárlatig csaknem teljesen megtérült. A készáruipiaczon is mérsékelt volt a forgalom, a Salgó és a Phöbus néhány koronával gyöngült. A zárlat tartott maradt. A déli tőzsde iránya gyöngye volt, mivel a berlini jelentés nem buzdított. A forgalom azonban kis arányú volt, mert a külföldi piacok is teljes üzletelenségről számolnak be. Az árfolyamok kereslet-hiányában 1—2 koronával gyöngültek. A készáruipiaczon számottevő változás nem volt.

Az előtőzsdén köttetett: Osztrák hitel 610.75, Magyar hitel 803.50—805.50, Magyar bank 523.25—524.75, Mercur 274—275, Ált. közsémb. 998—1002, Salgó 733—735, Rima 668.25—670.50, Közüti vasut 624—625, Államvasut 683.75—685, Phöbus 162—164, Trust 206.

A déli tőzsdén köttetett: Magyar hitel 803.25—

804.50, Per kor. 80.80—81, Magyar bank 523, Leszámitoló 502—504.50, Hazai sorsj. 105.50, Ált. közsémb. 995—999, Salgó 731—733, Temesvári szesz 515—523, Phöbus 152—160, Magnezit 245, Urikány 372—374.

Utótőzsde: Osztrák hitel 610, Magyar hitel 802.50, Leszámitoló 502, Jelzálog 411, Rima 667.50, Államvasut 680, Közüti vasut 622.50, Városi villamos 350, Magyar bank 522.

Bécs, július 9. Tekintettel a balkán helyzet rosszabbodására és a külföldi tőzsdék gyöngült árjegyzéseire az előtőzsde kedvezőtlen irányzattal nyílt meg és az árfolyamok az egész vonalon hanyatlottak. Alpesi és Skoda-részvények 5 koronával alacsonyabban nyitnak meg. A déli tőzsde irányzata kedvezetlen, a vezető-értékek újabb árvesztéseket szenvedtek.

Berlin, július 9. (Értéktőzsde.) Bár ma kedvezőbben ítélték meg a nemzetközi helyzetet, a többi között Vilmos császár északi tengeri utiára való tekintettel is, a forgalom mégis ösztönzés híján nem volt élénk és az árfolyamok hullámlása meglehetősen jelentéktelen volt. Csak Hohenlohe-értékekben volt mintegy 5 százalékos csökkenés, mert az osztalék alacsonyabb kiszabásáról és a vállalat helsejében felmerült differenciákról érkeztek hírek. Ezzel kapcsolatban a Deutsche Bank részvényei is alacsonyabban jegyeztek. Villamossági értékek itt-ott javulásokat értek el, de nem tudták megtartani, míg gőzhajós értékek általában jól tartották magukat. Hohenlohe-értékekben átmeneti javulás után ismét csökkenés állott be, melyhez Kanada Pacific is csatlakozott, mert a részvénytőke emeléséről érkeztek hírek. Az utótőzsdét esések jelentézték, a készáruipiac ipari értékei több százalékos csökkenést szenvedtek. Az utótőzsdén azonban arra a hécsi hírre, hogy román-bolgár megegyezés jött létre, némi javulás állott be. Napi pénz 4—3 és fél százalék, magánkamattal 4 és ötnyolczad százalék.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYAS

A REJTÉLY KULCSA

— FRANCZIA REGÉNY —

IRTA: RICHEBOURG EMIL

137

— Nagysád ismeri a közmondást: Az elveszített időt soha sem lehet kipótolni.

— Talán időt veszít?

— Lehetőleg keveset.

— Ah, az ön által kivított eredmény szintén sarkalja a munkára; ön a közönségnek, barátainak s önnönmagának tartozik vele. Ön művész s hozzá még költő, Ramel ur, ön soha sem lehet lebzselő.

— Gondolja?

— Meg vagyok róla győződve; önt lelkesülés sugalmazza s ez az, ami festő-állványához köli. A művész olyan, mint a költő vagy mint a régényíró; ha nem dolgozik, ennek oka az, hogy eszméi nincsenek. Atyja, mint hallom, nagy tehetségű történelmi festő volt.

— Rómában, nagysád, az első díjat nyerte.

— Csupán három vagy négy nevezetes művet hagyott; igen korán elhalt.

— Fiára nézve, nagysád, de nem a művészetre nézve.

— Mit akar ezzel mondani?

— Atyám halála előtt már több évig nem dolgozott többé.

— Miért?

— Nem volt meg többé benne az isteni sugallás, a genie ihlettsége és benne is, mint ön imént nagyon helyesen mondá, az eszmék hiányoztak. Beteg volt, lelki betegség emészté, mely elbátortalanodással kezdődött; aztán a szerencsétlen végzet úgy akarta, hogy anyámat, kit bálványozott, elveszítse. E borzasztó csapás bevégezte azt, amit a nyomor, némelek közömbössége és mások igazságtalansága előkészített, szívét és fejét egyszerre érve.

— Szerénysége és a mély tisztelet, melyet ön atya emléke iránt táplál, önnek érdemeit

még jobban emelik, Ramel ur. Így bizonyára igen méltó ön mesteréhez s ha atyja, kit anynyira tisztel, még élne, méltán büszke lehetne tanítványára. Ő halott, de ön dicsőségében újra élni fog! Nem rég ideje, Ramel ur, hogy ismerem önt s mégis úgy érzem, mintha már évek óta saját életének részese lennék, mintha minden csalatkozásában, keserűségében, részt vettem volna, mintha önnel együtt küzdöttem és szenvedtem volna. Talán valami titkos lelki rokonság létezik köztünk? Ugy érzem, mintha ön lelke az enyémnek testvérrelke lenne. És mily jól értem önt! . . . Midőn éppen most édes anyjáról beszél, kit atyja gyengéden szeretett, mikor önmre néztem, magamban mondom: Mily boldog lesz a nő, kit Ramel György ur szeretni fog, mint anyja szeretettét! Hiszen ez az egész, ami mi nők akarunk; ez létünk célja, ezért élünk, ez az, mi bennünket éltet. Ön azon idő óta, hogy a Veron-utcában meglátogattam, dolgozott; én, Ramel ur, ábrándoztam. Igen és miért titkoljam? sokat gondoltam önre.

György hallgatta, a szép hölgy büvös hangja által elandalítva és sugárzó tekintetétől mámorosítva.

— Megmondjam önnek? — folytató Joramiené. — Ama fiatal leányra is gondoltam, szomszédnőjére, kit Hermionénak nevez.

György e név hallatára nem tudta elfojtani hirtelen megrezzenését.

— Tudja-e, hogy a legkülönösebb, legbolondosabb gondolatom támadt? . . . De nem, ön nem is fogja hinni. . .

— E gondolat bizonyára nem lehetett olyan, nagysád, mint mondani méltóztatik, mert ön fejében csak kitértő gondolatok támadhatnak — mondá György, ki ily hízeltést kockáztatott meg, miután jobb nem jutott eszébe.

— Látja, Ramel ur, én azt gondoltam, hogy ön e fiatal leányba, kit a vásznan eszményített, szerelmes. — És Joramiené nevetni kezdett, míg György fülig elpirulva, égő fájdalmat érzett szívében.

— Boldog Isten! — folytató a hölgy —

biz én ezt gondoltam. De mindjárt rá kérdezám magamtól, lehetséges-e ez? Ramel György ur, e modern Pygmalion, gondolám magamban, hamarább lenne szerelmes az elragadó lénybe, melyet festménye ábrázol, mint a meglehetősen jelentéktelen fiatal leányba, ki szerencsés volt neki mintául szolgáltni.

György hirtelen felkelt és kezét homlokára téve, mint ki delejes álomból ébred.

Mindketten felegyenesedtek.

— Jöjjön! — mondá Joramiené.

Elhagyták a boudoirt, keresztül mentek a hölgy hálószobáján, aztán egy másik szobán és egy egyen-négyszögű csarnokba értek, melyet bronzalakok által tartott számos gyertya és lámpa fényesen világított. Mennyi remekmű, a művészet mennyi csodája volt e helyen egybegyűjtve! György egy pillanatra csaknem elvakult. A falakon minden nemzettől és minden iskolából festmények függtek; mindenféle szobrok, szobor-csoportozatok, álló képek, márványból vagy bronzból készült mell-szobrok, terracoiták voltak láthatók, minden magasságu és minden stílusú diszedények, meszterileg vésett és ponczolt márvány- és bronz-készítmények; porcellán edények, cameák, drága zománcz- és mozaik-művek stb.

— Hiszen én itt egy valóságos múzeumban vagyok! — kiálta fel György, felette elámulva.

— Ez az enyém — mondá Joramiené, szép fogait mosolygó ajaki közt láttatva. — Joramie, férjem, a pénz és számok embere; ő a remekműveket csak annyiban becsüli, hogy igen drágák. Én veszem és ő örül kedvtelésemen. Csak hiúsága, büszkesége mint miliomosnak ki legyen elégitve, akkor elégedett. Megengedné még a Régent-t is megvennem, csak hogy mondhasa: a világ legszebb gyémántja, a Régent, az enyém.

Mikor a csarnok megtekintése véget ért, visszatértek a boudoirba. Ismét a divánon foglaltak helyet, Joramiené ismét egészen György mellé ült és a beszélgetést újra ott folytatták, ahol a képcsarnokba menetel előtt félbeszakított. (Folyt. köv.)

Magyar királyi államvasutak
Üzletvezetőség Kolozsvárt.
19.307/13. szám.

Pályázati hirdetés
tölgyszálfa szállítására.

A vonalainkon 1913. évben szükséges 309 db
8.0 m. h. 24-30 cm. átm. gömbölyű tölgyszálfa
szállítására nyilvános írásbeli pályázatot hir-
detünk.
Az ajánlatok folyó évi július 25-én déli 12
óraig üzletvezetőségünk I. általános osztályánál
(Kolozsvár, Bocskay-tér 4. sz. I. emelet) adandók
át, vagy posta útján lepecsételt borítékban külden-
dők be, a bánatpénz készpénzben, vagy állami le-
tőkre alkalmas értékpapirokban - kolozsvári
gyűjtőpénztárunknál folyó évi július hó 24-én déli
12 óráig teendő le.
A részletes pályázati feltételeket tartalmazó
ajánlati felhívás és ajánlati űrlap valamennyi üz-
letvezetőségünk megtekinthető, üzletvezetőségünk
anyag- és leltárbeszerzési csoportjában (földszint
3. ajtó) pedig költségmentesen megszerezhető.
Kolozsvár, 1913. évi július hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Automobil és kerékpár-alkatrész
fióközlésünket
Andrássy-ut 55. szám
Láng Jakab és Fia
kerékpár- József-körút 41.
nagykereskedők Baross-tér 3. és
Margit-körút 6.

Sérültek

A világhírű
Multiform-sérvkötő
szabadalom leírását ingyen és bérmentve
küldjük. Kicsérölhető nyomlapok. Leg-
finomabb kiállítás, kényelmes viselet.
Sérvkötők
egyoldalú 6-8-10-12-15 kor.
kétoldalú 12-16-20-24-30 kor.
Műláb a lehető legjobban kivitelben
műkéz a legzölde-
sebb ki-
állításban
műtűző
Támgép, haskötő,
gumiharisnyák stb. saját gyárunkban
jótállással, mérték szerint készíttetnek.
Nagy képes árjegyzéket ingyen és bér-
mentve küldünk.
MAGYAR ORVOSI MÚSZERTÁR
Budapest, VII. Rákóczi-ut 32. sz.
a Rókus-kórházzal szemben.
A vörös keresztre ügyeljünk!

Minden könyvárusnál kapható!
SZEVEDI SZAKÁCS-
KÖNYV
IGAZI MAGYAR KONYHA
EZERNEL TÖBB ÉTELKÉSZÍTÉSI
UTASÍTÁSSAL
Megjelent az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai
részvénytársulatnál, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.

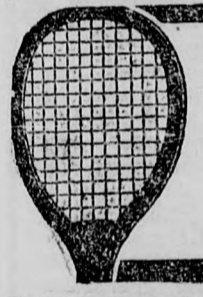
MAGYAR KÖNYVTÁR Szerkeszti RADÓ ANTAL
Májusi sorozat:
702-703. szám. Hellai Jenő
KIS KOMÉDIÁK.
Ara 60 fill.
704. szám. Rostand Edmond
A KÉT PIERROT VAGY
A FEHÉR VACSORA.
Veras egyfelvonásos.
Fordította Kocsoldányi Dezső.
Ara 30 fill.
705-710. szám. Homeros
ODYSSEIÁJA.
Az eredeti versmértékben fordította,
bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta
Kemenes (Kempf) József.
Ara 1 kor. 80 fill.
Kapható
LAMPÉL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrássy-ut 21. szám
és minden könyvkereskedésben.
A Magyar Könyvtár teljes jegyzéke ingyen kapható.

GYERTYÁNLIKÉRT Maramaros
megye
A legszebb, legegészségesebb klimatikus erdei
hegyi gyógyhely ásványfürdő és vizgyógyintézet.
Csodálatos szép magyars fekvésű, por- és szélmentes, özöndes,
enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vas-
források. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Fekvő kura
fedett csarnokban. Legradikálisabb gyógyászer: vésztüszkés-
ség, sápkor, idegesség, neurasthenia, gyomor-, bélbajok és
női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó
ellátás, igen csodálatos árak. Idején május-október. Vasut-
állomás: Nagyborsókó, Gyertyánliget. Előnyök: 1. Olcsó árak
és fesztelten előtér. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környe-
zet. 3. Közel vasutállomás és jó közut. Interurbán telefon.
A fürdőigazgatóság.
72906

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1913. évi július 9-én.

Table with multiple columns: Allamadasag, Sorsjegyek, Penzemek, Valtok arfolyama, Bankok részvényei, Takarékp. részvényei, Biztosító-társ. részvényei, Gőzmalom részvényei, Könyvnyomdák részvényei, Különbféle vállalatok részv., Közlékedési vállalatok részv.

SZIN
Budapest,
Fővárosi Nyári Szín
Este 7/3 órákor
Az elnökné
Böhözt 3 felvonásban
Hennequin és Veber.
totta: Karinty Fr
Műsor:
Péntek: A diákherce
Szombat: A diákher
Vasárnap d. u.: A
hercegné
Vasárnap este: A
hercegné
M. Kir. Operah
Zárva
Király Szính
Zárva
Népepera
Zárva
Beker
Városlig
Délután
4 órákor
2
A délutáni előadás
összes l
Mindkét
előadásban egyf
Jegyek elővételi díj nél
ba

Kerékpár
Mégol
Bármely beszélő
tudvalevőleg a leg
10 koronáért ol
alkalmazható
Ujdonság
REMÉ
elsőra
Budap
Kérjen árje
Nagy t
10 drb

SZÍNHÁZAK:

Budapest, csütörtök, 1913. július 10.

Fővárosi Nyári Színház

Este 7/3 órákor

Az elnökné

Bolozat 3 felvonásban. Irta: Hennequin és Veber. Fordította: Karinthy Frigyes.

Műsor:

Péntek: A diákhercegnő
Szombat: A diákhercegnő
Vasárnap d. u.: A diákhercegnő
Vasárnap este: A diákhercegnő

M. Kir. Operaház

Zárva

Király Színház

Zárva

Népepera

Zárva

Budapesti Színház

Este 7/3 órákor

Az éjjeli ügyvéd

Bolozatos operett 4 felvonásban. Irta: Feld Mátyas. Zenéjét szerzője: Schütt Walter.

Személyek:

Dr. Pióca Pál Kiss Miklós
Lujza, neje Boris Bianca
Ozv. Manlicherné Szathmáryné
Beuardi Sarkady A.
Bella, neje Aró Ilonka
Csalogány Sári, Pallay Rózi
Vani, Várady Jolán
Ferenc, inasa Komoly B.
Miffressor Izidor Parányi
" Sára Dellino

Műsor:

Péntek: Az éjjeli ügyvéd
Szombat: Az éjjeli ügyvéd
Vasárnap d. u.: Az éjjeli ügyvéd
Vasárnap este: Az éjjeli ügyvéd

Nemzeti Színház

Zárva

Vígyszínház

Zárva

Beketow Cirkusz

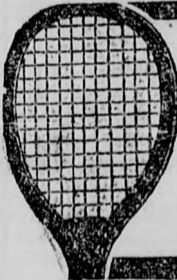
Városliget. Telefon 107-46

Délután 4 órákor **2 előadás** Ma, csütörtökön **2** Este 7/3 órákor

A délutáni előadásához felnőttek és gyermekek az összes helyeken félárt fizetnek.

Mindkét előadásban **egyforma teljes esti műsor!**

Jegyek elővételi díj nélkül kaphatók A NAP fő-kiadóhivatalában VI., Andrássy-ut 29.

WRIGT AND DITSON

világhírű amerikai Lawn-Tennis raketjei nagy raktára. 44662

„Prima Surprise“ — kor. 10.—
„Prima Hub“ — kor. 12.—
„Prima Park“ — kor. 18.—
„Prima Longwood“ kor. 20.—

KERTÉSZ TÖDORNÁL, Budapest, IV., Kristóf-tér.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete:

a magyar novelláírás kiváló jelesének érdekes meseszövevény, művészi stílusú színpompás novelláit tartalmazza

SZINI GYULA: Arószinű hó

190

Novellák. (384 o.) Ára díszes kötésben

Eddig megjelentek:

KÖBOR TAMÁS: Komédiák. Nov. (424 old.)

BIRO LAJOS: Glória. Novellák (448 old.)

BALZAC: A számbőr. Regény (387 old.) Fordította Marsányi K.

ZOLA: Pascal orvos. Reg. (448 o.) Ford. Gerő A.

DICKENS: Két város. Reg. Ford. Ballat M. (448 o.)

ANATOLE FRANCE: A Pinquinek szünete. Regény. Ford. Bárány Gy. (320 o.)

CSEHOV: Az orvos felesége és más novellák. (384 o.)

BÖLSCHÉ: Szerelmek az évek világában. (1152 oldal). Két kötet.

TOLSZTOJ: Madzi-Murát. Regény. Az ördög. Elbeszélés. (374 old.)

VOSS RICHARD: A költés és az asszony. Regény. (384 oldal)

TÓTH BÉLA: A boldogasszony dervisze. (372 oldal)

MAUPASSANT: Egy élet. Regény. (372 oldal)

C. F. MEYER: A barát nézete és egyéb novellák. Lányi V. ford. (384 o.)

HELTAI JENŐ: Hét sóvány esztendő és más elbeszélések. (384 o.)

GEJERSTAM: Az őcsike. Az őcsike. (384 o.)

ANATOLE FRANCE: Az istenek szomjaznak. Regény. 384 oldal.

GABRIELE D'ANNUNZIO: A tűz. Regény. (448 old.)

MÜRGER: Bohémvilág. Reg. Ford. Komor Gyula.

J. V. JENSEN: D'ora asszony. Regény.

Minden kötet ára

190

Kapható minden könyvtárban. Kijelölés az Athenaeum irod. és nyomdai r-társ.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 39

Nyári reklámezikkek

Lüsterkabát sötétkék és fekete színben, ára ... 11 20 kor.

'Tetra' sport-ing kihajóit amerikai gallérral, ára ... 6 kor.

Tennisnadrág jól tisztítható krém-gyapjuszövetből, ára 15 30 kor.

Tennis felső sötétkék v. fekete alap fehér pettyel, ára ... 2 10 kor.

Mosó-delén-pongyola világos és sötét színekben, legjobb mosó, ára 4 30 kor.

Pongyola mosó-delén, világos és sötét színekben, madeira-gallérral, ára ... 5 30 kor.

Ajour batiszibluz legújabb facon ára ... 2 10 kor.

Tennis női kalap fehér mosható vászomból 2 40 kor.

Leányka ruha fehér madeira-himzészóval, csipke- és szallagdíszszel, 1-2 évesnek reklám-ára 3 50 kor.

Kapható minden nagyságban.

Fiu-mosóöltöny vászonnadrág és angol zephirblous minden színben, 3-10 évesig, reklám-ára ... 4 50 kor.

Fiu- és leánykakalap selyenvászomból, fehér, piros és drapp színben, ára ... 90 fill.

Képes nagy árjegyzék az összes árucikkeiről ingyen és bérmentve.

Kerény Arnold

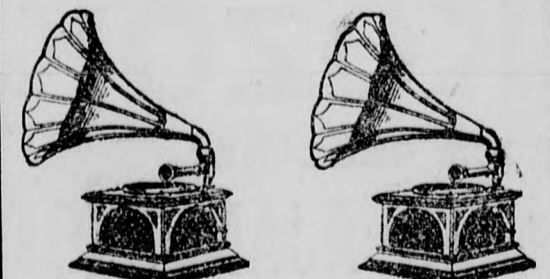
SZÁLLÍTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 37

TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű elvállalásokat, szállítástokat valamint postagazdálkodást

Megoldva a kérdés!

Bármely beszélőgépen Pathéfon-lemez játszható, mely tudvaleg a legjobb lemez, nem kopik, nem kell tü.

10 koronáért oly hangdoboz, mely minden gépen alkalmazható és azzal Pathéfon-lemez játszható.

Ujdonság: Beszélőgép, 2 hangdoboz. — 1 Pathé hangdoboz 10 drb kétoldalu lemezzel 70 korona

Kizárólag

REMÉNYI MIHÁLY

elsőrangú hangszertelepén

Budapest, Király-u. 58.

Kérjen árjegyzék és lemezjegyzéket.

Nagy tölcseres grammophon

10 drb lemezzel 40 korona.

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gölniczbánya, 572 méter. Posta és távirda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad túrák, villanyozás és massage.

Mindenemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kitanó könyha és ocsó állás. Elő- és utóidényben 30% július elejétől 6 heti tartózkodás után 60% arányú kedvezmény. Szobák egész időnyre ocsó átalányban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos: Vladár József dr.

Prospektussal szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

LIDO-VENEZIA

Európa legelegánsabb tengeri fürdője.

Excelsior Palace Hotel.

Nagy fényűzéssel kiállított szálló. Külön fürdőhelyivel.

Grand Hotel des Bains.

Elsőrangú. Külön kapánakkal.

Hotel Villa Regina.

Elsőrangú. Kerttel.

Grand Hotel Lido.

Családi szálló.

Nagyszabású fürdőházak.

Kapának. Villák. Bérzobák.

Bővebb felvilágosítást ad:

BAGNI LIDO-VENEZIA.

Royal Cabaret

VII., Erzsébet-körút 31. szám. Telefon 110-22.

Egész műsorát ösztől fogva

Nagy Endre írja!

Megnyitó előadás augusztus 14-én!

Az Én Ujságom

előfizetési ára:

Negyedévre K 2.50

Félévre ... K 5.—

Egész évre K 10.—

Singer és Wolfner

Andrássy-ut 16. sz.

Egyleti évad bérletjegyek a

Royal-Orfeumban

az ismert rendkívül előnyös föltételek mellett

már most válthatók a

Royal-Orfeum

irodájában, VII., Erzsébet-körút 31

**American
Shoe
Company
Limited**
Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi
amerikai cipő-
különlegességek
kizárólagos elárúsítása.

Nyári ujdonságok!
BUDAPEST
IV. Kigó-tér 1. (Királyi bérpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körut 42.
DEBRECZEN
Piac-utca 44.
ZAGREB
Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

**Mendelovits
Adolf**
asztalos-mester

TELEFON
JÓZSEF
949

Címre
vigyázzni
tessék!!

Román-stílusú ebédlő, leg-
jobb kivitelű hálószoba
és uriszoba olcsó ár-
ban eladó. — Ugyanott
konyha és előszoba butor

Budapest VIII. Népszínház-u. 25.

E hirdetés minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből négy fillérel, kompakt betűkből szedve hat fillérel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből négy fillérel, kompakt betűkből szedve hat fillérel fizetendő

Házasságokat

diszkrétan, minden igénynek megfelelően közvetít **Nagy Jenő** elismerten legszolidabb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36, I. emelet 3. Cégnelküli levelezés.

Jérce. Rák.

Eleven megérkezésért garancia. Bérmentve utánvétellel: 6-8 darabos kövér, sütni való jérce, vagy 4-5 kövér kacsa 7 kor., 40 darabos szőlő-rák 11.50 K, 60 darabos óriás-rák 8.50 K, 80 darabos éti rák 6.50 K. B. Kaphan, Buczacz.

Féregmentes

butorozott utcai szoba intelligens ur vagy hölgy részére elsejére kiadó. István-ut 35. II em. 3.

„OLLA”
bizonyított
legjobb higiénikus
GUMMI-
különlegesség
Teljes jótállás.
Mindenütt kapható.
Árjegyzék ingyen.
OLLA gummi gyár-
adól Wien II. 451 S
Prater-
strasse 57

HUNGARIA

beszélőgépek

teljeskörűen kielégítő és
kizárólag eredeti első-
rangú gyártmány

részletfizetésre is
olcsón kaphatók

Deméngi és Tsa

Budapest VI., Teréz-körut 4.
Képes árjegyzék ingyen

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiái rendes tanárok által oktatott szaktantárgyak. **Az országos Magyar Gyorsíró Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai nyilvánossági joggal.** Alapította Markovits Iván az 1863. évben. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a **Gabelsberger Szakiskola** (kizárólag) Hegedüs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megőrzés céljából utánozzák. Telefon 35-68.

MINDEN

fiatalembernek és hölgynek feltétlenül ajánlható a **Társalgás Művészete** című könyv. Szépgyönyörű az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szóljon szomszédjának vagy pláne főlebbvalójának. Mindenki szánakozva nézi az ily embert! Akarja, hogy kellemes társalgónak tartsák? Olvassa el a **Társalgás Művészete** (Ellenállhatatlanság titka) könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjek, hogy férfit, nőt, alattvalót, főlebbvalót egyaránt meghódítsa! A könyv korrekt utmutatója lesz az élet minden helyzetében. (Olcsón megszerezhető.) Áttekinthető kivonatot (tartalomjegyzék) ingyen, diszkrétan küld a „Csofás Könyvtár” kiadóhivatala. Budapest, Rákóczi-ut 36.

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K 8.— **Barta József** konrervgyára Felka (Szepesmegye.)

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A **Gyakorló Gyorsíró Társaság** szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legalaposabb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — **Gabelsberger-Markovits-rendszert.** Beiratkozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket diitalanul állásba juttatjuk. **Glogowski és társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.**

Felkutatás

UTMUTATÓJA szabaddalmaráshoz, értékesítéshez nélkülözhetetlen.

Díjtalánul küldi:

Aron és Málnár

szabaddalmai és értékesítési osztálya Budapest, VIII., József-körut 9. szám.

Zálogezédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.00. koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

SINGER JAKAB

ékszerkereskedő

BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca saikán.

„Stenografia”

A „Stenografia” Országos **Gabelsberger Gyorsíró- és Gépiróiskola** megnagyobbított összes helyiségei kizárólag **Rákóczi-ut 20.** alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). **Figyelmeztetjük a közönséget,** hogy intézetünk elnevezésével sok visszaélés történik és ezért az új cím **Rákóczi-ut 20.** jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírás, gépirás, helyesírás és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. **Ingyenes gépirásoktatás.** A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára, mely vizsga a miniszteriumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sürgős esetben a gyorsírás és gépirás egy hónap alatt megtanulható. **Ingyenes és biztos állásközvetítés.** Írásmunkák készítése és sokszorosítás. **Beiratások** egész nap, kizárólag **Rákóczi-ut 20.** (előbb Rákóczi-ut 60.) **Tájékoztatót** küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a **dr. William Martly** tanár amerikai erőtáppora. **Soványak** tartós, szép téltestidomokat nyernek. — **Hölgyek** remek keblet. **Hat hét** alatt 20 kiló gyarpodásért jótállást. **Vérszegénység, gyengeség, idegesség** ellen és gyomor-bajoknak nélkülözhetetlen tápszer. **Kiuntetve:** Chicago, Berlin, London, Hamburgban. **Köszönő levelek:** „Bézszo uspu” napilapból. **Dobozonként 1 frt. 10 kr.** Használati utasítással. **Főraktár** **Balázs Károly E. drogeria VII., Damjanich-utca 33.** Telefon **József 28-29.**

EVŐESZKÖZÖK

ezüstartból és alpacca ezüstartból,

DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körut 5. szám, I. emelet.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.